

Istungidokument

A8-0184/2017

5.5.2017

RAPORT

internetiühenduse kohta kasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse
suurendamiseks: Euroopa gigabitiühiskond ja 5G
(2016/2305(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Michał Boni

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	15
SISETURU- JA TARBIJAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS.....	17
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS	24
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS	30
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	37
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	41
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	42

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

internetiühenduse kohta kasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse suurendamiseks: Euroopa gigabitiühiskond ja 5G (2016/2305(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „Ühenduvus konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu jaoks – Euroopa gigabitiühiskonna poole“ (COM(2016)0587) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2016)0300),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 9,
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „5G Euroopa jaoks: tegevuskava“ (COM(2016)0588) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2016)0306),
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (COM(2016)0590),
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1316/2013 ja (EL) nr 283/2014 seoses internetiühenduse edendamisega maapiirkondades (COM(2016)0589),
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Amet (COM(2016)0591),
- võttes arvesse komisjoni 6. mai 2015. aasta teatist „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015)0192) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2015)0100),
- võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2014. aasta teatist „Eduka andmepõhise majanduse suunas“ (COM(2014)0442),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa tööstuse digitaliseerimine. Kuidas kasutada ühtse digitaalse turu kõiki võimalusi“ (COM(2016)0180),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsust nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm¹,
- võttes arvesse komisjoni 2. oktoobri 2013. aasta teatist „Õigusloome kvaliteet ja tulemuslikkus (REFIT): saavutused ja järgmised sammud“ (COM(2013)0685),

¹ ELT L 81, 21.3.2012, lk 7.

- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „IKT standardimise prioriteedid digitaalsel ühtsel turul“ (COM(2016)0176),
 - võttes arvesse oma 19. jaanuari 2016. aasta resolutsiooni ettevalmistuste kohta digitaalse ühtse turu aktiks¹,
 - võttes arvesse komisjoni 2. veebruari 2016. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus sagedusala 470–790 MHz kasutamise kohta liidus (COM(2016)0043),
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2016. aasta järeldusi (EUCO 26/16),
 - võttes arvesse komisjoni 25. septembri 2013. aasta teatist „Avatud haridusruum: Innovaatilised õpetamis- ja õppemeetodid kõigi jaoks uue tehnoloogia ja avatud õppematerjalide kaudu“ (COM(2013)0654),
 - võttes arvesse komisjoni 26. oktoobri 2016. aasta teatist „Euroopa kosmosestrateegia“ (COM(2016)0705),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/35/EL, mis käsitleb töötervishoiu ja tööohutuse miinimumnõudeid seoses töötajate kokkupuutega füüsikalistest mõjuritest (elektromagnetväljad) tulenevate riskidega (20. üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses) ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2004/40/EÜ²,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise „Ühenduvus konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu jaoks – Euroopa gigabitiühiskonna poole“ kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamusi (A8-0184/2017),
- A. arvestades, et 5G on gigabitiühiskonna peamine alustala, mis on tulevikus mobiilsidetehnoloogias tavaline, ja innovatsiooni mootor, tuues kaasa murrangulise muudatuse kõigis tööstusharudes ja luues uusi kasutusolukordi, kvaliteetseid teenuseid ja tooteid, tuluvooge ja ärimudeleid ning eeldatavasti edendades tööstusharude konkurentsivõimet ja tarbijate rahulolu;
- B. arvestades, et Euroopa juhtroll 5G-tehnoloogias on tähtis majanduskasvu ja üleilmse konkurentsivõime säilitamiseks ja see vajab Euroopa tasandil koordineerimist ja kavandamist, ning arvestades, et mahajäämine tähendab töökohtade, innovatsiooni ja teadmiste ohtu seadmist;
- C. arvestades, et 5G ja 5G rakendused muudavad ärimudeleid ülikiire ühenduvuse tõttu, mis võimaldab tuua innovatsiooni kõigisse sektoritesse, sealhulgas transporti,

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0009.

² ELT L 179, 29.6.2013, lk 1.

energeetikasse, rahandusse ja tervishoidu; arvestades, et Euroopa ei saa endale lubada selles valdkonnas mahajäämist, sest tulevikus saab 5Gst majanduskasvu ja innovatsiooni mootor;

- D. arvestades, et 5G-võrkude arhitektuur on varasemate põlvkondade omast oluliselt erinev, et vastata ülikiirete võrkude oodatavatele ärilistele ja jõudlusnõuetele, eelkõige latentsusaja, leviala ja töökindluse seisukohast;
- E. arvestades, et 5G ülesehitus suurendab mobiilside- ja püsivõrkude lähenemist; arvestades, et seetõttu suurendab ülikiirete püsivõrkude kasutuselevõtt tiheda traadita 5G-võrgu tagasiühenduse vajalikkust lõppkasutajale võimalikult lähedal;
- F. arvestades, et tulevane Euroopa ühiskond ja Euroopa majandus sõltuvad tugevalt 5G-taristust, millel on palju ulatuslikum mõju kui olemasolevatel traadita juurdepääsuga võrkudel, et pakkuda kvaliteetseid ja kiiremaid kommunikatsiooniteenuseid, mis on kõigile taskukohased ning kättesaadavad kõikjal ja kogu aeg;
- G. arvestades, et digiteerimine suureneb kiiremini ja üleilmsel tasandil ning eeldab investeeringuid täieliku levialaga kvaliteetsetesse sidevõrkudesse; arvestades sellega seoses vajalikkust, et nendele nõudmistele vastav raadiospekter oleks kiiresti kättesaadav;
- H. arvestades, et iga kodaniku mobiilne ja traadita ühenduvus muutub aina tähtsamaks, sest uuenduslikke teenuseid ja rakendusi kasutatakse liikvel olles, ning arvestades, et tulevikule orienteeritud digitaalpoliitikas tuleb seda arvesse võtta;
- I. arvestades, et 5G-võrkude kasutuselevõtt toimub peamiselt erasektori investeeringute kaudu ja eeldab, et Euroopa elektroonilise side seadustiku abil loodaks kindlustunnet, konkurentsi ja investeeringuid soodustav regulatiivne keskkond; arvestades, et see muudav vajalikuks haldustingimuste ühtlustamise, näiteks selleks, et võtta kasutusele väikese raadiusega tugijaamad rangeks ja õigeaegseks spektri ühtlustamiseks ning ülikiire võrgu arendamiseks vastavalt praegu Euroopa elektroonilise side seadustikus esitatud ettepanekule;
- J. arvestades, et avaliku sektori algatusi – nagu komisjoni 2013. aasta avaliku ja erasektori partnerluste algatus, kus 5G kasutuselevõttu Euroopas 2020. aastaks toetati avalikest vahenditest 700 miljoni euroga – on vaja täiendada konkurentsivõimelise turuga, juurdepääsu käsitlevate tulevikukindlate eeskirjadega ja spektrumi koordineerimisega, mis kannustavad innovatsiooni ja vajalikke erasektori investeeringuid taristusse;
- K. arvestades, et 5G kasutuselevõtt peab toimuma nii, et sellega täiendatakse teisi projekte, mille eesmärk on suurendada ühenduvust Euroopa maapiirkondades ja äärepoolseimates piirkondades, neid seejuures kahjustamata;
- L. arvestades, et 5G ja gigabitiühiskonna elluviimiseks on vaja täpset ajakava, nõudlusel põhinevat, tulevikukindlat ja tehnoloogiliselt neutraalset lähenemisviisi, mis põhineb piirkonna ja sektorite kaupa hindamisel, liikmesriikide kooskõlastamist, koostööd kõigi sidusrühmadega ja asjakohaseid investeeringuid kõigi tingimuste täitmiseks nõutud tähtjaks ning 5G ja gigabitiühiskonna muutmiseks tegelikkuseks kõigi ELi kodanike jaoks;

I. 5G nägemus – põlvkondade vahetusega kaasnevad nõudmised

1. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle koostada 5G tegevuskava, mille eesmärk on teha ELis maailma liider standarditud 5G-võrkude kasutuselevõtu valdkonnas aastatel 2020–2025, mis on osa laiemast väljatöötatud strateegiast Euroopa gigabitiühiskonna jaoks, mis on tehnoloogiliselt konkurentsivõimelisem ja kaasavam; peab selle saavutamiseks asjakohast kooskõlastamist liikmesriikide vahel äärmiselt oluliseks, et vältida 5G kasutuselevõtu hilinemist, nagu juhtus 4G puhul, mistõttu on praegu selle tehnoloogiaga kaetus 86 % ja maapiirkondades üksnes 36 %;
2. rõhutab, et komisjoni sõnul on tegevuskaval võtta kasutusele 5G kogu ELis potentsiaal luua kaks miljonit töökohta, mis võivad anda hoogu Euroopa majandusele ning võidelda kõrge tööpuuduse määraga, eriti noorte seas;
3. rõhutab, et 5G-alane avaliku ja erasektori partnerlus on praegu üks maailma kõige arenenumaid algatusi 5G ja sellest tulenevate rakenduste valdkonnas; leiab, et on positiivne soodustada teadus- ja arendustegevuse ning tööstuse arengu valdkonnas koostööd, ent on seisukohal, et võttes arvesse 5G kasutuselevõtu ühiskondlikku mõju, oleks õiglane, et selle avaliku ja erasektori partnerlusega ühinemine oleks avatud ka tarbijate ja kodanikuühiskonna esindajatele;
4. rõhutab, et ambitsioonikas ja tulevikku vaatav ajakava spektri eraldamiseks liidus on väga tähtis, et Euroopa oleks liider 5G-tehnoloogia arendamises; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni esitatud meetmete üle teatises „5G Euroopa jaoks: tegevuskava“ ja peab neid meetmeid miinimumnõueteks 5G edukaks kasutuselevõtuks liidus;
5. rõhutab, et erasektori investeeringuid peaks toetama selline taristule orienteeritud poliitiline ja regulatiivne keskkond, kus lähtutakse prognoositavusest ja kindlusest ning mille eesmärk on edendada konkurentsi lõppkasutaja hüvanguks, ning nende tegemine ei tohiks edasi lükkuda seoses liiga laiahaardeliste riiklike kavadega, mis võivad takistada 5G kasutuselevõttu;
6. rõhutab akadeemiliste ringkondade, teadusasutuste, era- ja avaliku sektori koostöö tähtsust 5G mobiilsidet käsitleva teadus- ja arendustegevuse valdkonnas; juhib tähelepanu 5G-alasele avaliku ja erasektori partnerlusele kui heale eeskujule ja ergutab komisjoni jätkama kõigi asjaomaste sektorite kaasamist sellesse protsessi;
7. on veendunud, et Euroopa saab tänu suuremale levialale, ühenduvusele ja suurematele kiirustele kasu edasise üleminekust digitaalmajandusele ning et digitaalmajanduse panus SKP kogukasvu on kuni 40 % 2020. aastaks, mis on SKP kogukasvu omast 13 korda kiirem kasvumäär;
8. kiidab heaks gigabitiühiskonna keskpika perioodi eesmärgid tagada võrgukiirus 100 Mbit/s, mida saab suurendada kuni 1 Gbit/s, kõigile Euroopa tarbijatele ja võrgukiirus vähemalt 1 Gbit/s, mida saab pikas perspektiivis suurendada kuni 100 Gbit/s, peamistele sotsiaal-majanduslikele toimijatele, nagu intensiivselt digilahendusi kasutavad äriühingud, suured transpordisõlmed, finantsasutused, haiglad, haridus- ja teadusasutused; nõuab kiudoptilise tagasiühenduse taristu rakendamist, konkurentsi abil

investeeringute edendamist ja kvaliteetsete lõppkasutajate kogemuste esikohale seadmist; tuletab meelde, et liit on jäänud maha 2020. aasta digitaalse tegevuskava ühilduvusalaste eesmärkide saavutamisel, mille puhul tekitab erilist muret maa- ja äärepoolseimates piirkondadega seotud eesmärkide mittesaavutamine;

9. rõhutab vajadust tagada, et võimalikult paljud ELi kodanikud, sealhulgas äärepoolsete piirkondade elanikud, saavad kasu gigabitiühiskonna ühenduvusest;
10. toetab kindlalt jõupingutusi, mille eesmärk on tagada, et aastaks 2025 on Euroopa ühendamise rahastu (CEF) ja üleeuroopaliste transpordivõrkudega (TEN-T) seotud avalikes transpordivõrkudes toimuvate ühendvedude ajal saadaval juurdepääs 5G võrgule, ning loodab, et sellele järgneb täielik juurdepääs kogu ELis, nii linna- kui ka maapiirkondades ning peamiste turismikeskuste ja vaatamisväärsuste juures;
11. nendib, et neljanda põlvkonna mobiilsidevõrkude / LTE-tehnoloogia leviala tuleb veelgi suurendada, sest Euroopa Liit on selles valdkonnas Ameerika Ühendriikidest, Lõuna-Koreast ja Jaapanist maha jäänud, ning et 5G tegevuskava peaks olema võimalus õppida 4G kasutuselevõtul tehtud vigadest;
12. juhib tähelepanu asjaolule, et 5G-raadioside peavad saama toimida väga laias sagedusvahemikus: alates sagedusest alla 1 GHz kuni sageduseni 100 GHz ning maksimaalse võimaliku sageduseni 300 GHz; märgib, et sagedused vahemikus 3-6 GHz ja üle 6 GHz peaksid tagama ülisuure andmeedastuskiiruse ja jõudluse tihedalt asustatud piirkondades; tunnistab, et kõrgsagedusalas töötavad 5G-süsteemid vajavad väga tihedat võrgutaristut, mis põhineb väikese raadiusega tugijaamade juurdepääsul saitidele, mis nõuab valikuid, mis on seotud sagedusaladega kasutamise või sagedusribade jagamise võimalusega;
13. rõhutab, et ainuüksi allalaadimiskiirustest ei piisa, et vastata gigabitiühiskonna tulevastele ühenduvusega seotud nõudmistele, mistõttu tuleb seada taristule eesmärk, mille mõte on luua ülikiire võrk, sest need vastavad alla- ja üleslaadimiskiiruste, latentsusaja ja vastupidavuse kõrgeimatele standarditele;
14. rõhutab, et vaja on ühtset Euroopa raadiospektri strateegiat ja sealhulgas kooskõlastatud riiklikke tegevuskavasid ja 5G-ga seotud probleemide lahendamiseks, käsitledes inimestevahelist, masinatevahelist ja asjade internetiga seotud sidet eri tasanditel, nagu ühenduskiirus, mobiilsus, latentsusaeg, täielik leviala, töötuskiirus, töökindlus, juurdepääsetavus jne, ning tagades sujuva 5G-le ülemineku perioodi kõigis liikmesriikides;
15. juhib tähelepanu asjaolule, et 5G traadita võrkude ehitamisel tuleb tagada ülikiire tagasiühenduse kättesaadavus ning paindlikult ja tõhusalt kasutada raadiospektri kõiki kättesaadavaid külgnematuid osi ja sealhulgas 700 MHz sagedusala väga erinevateks võrgu kasutuselevõtu stsenaariumideks, mis eeldab uuenduslike spektri litsentsimise mudelite väljatöötamist ja selget keskendumist kättesaadavate sagedusalade ühtlustamisele piirkondlikul tasandil;
16. tunnistab, et litsentsitud sagedusalad on tähtsad, et tagada spektri stabiilse ja usaldusväärse kättesaadavuse kaudu pikaajalised investeeringud võrku ja teenuste parem kvaliteet, kuid rõhutab vajadust parema õiguskaitse järele litsentsimata

sagedusalade ja sagedusalade jagamise eri meetodite puhul;

17. märgib, et koordineerimise puudumine kujutab endast suurt riski 5G kasutuselevõtu jaoks, sest kriitilise massi saavutamine on tähtis investeringute ligimeelitamiseks ja seega 5G-tehnoloogiast täieliku kasu saamiseks;
18. märgib, et kõigile sektori osalistele tuleks kohaldada etteennustaval tasemel võrdseid tingimusi, mis aitab konkurentsi edendada ning mis peaks võimaldama piisavat paindlikkust, et töötada välja oma võrgud ning valida investeerimismudel ja ühendada kõige asjakohasemad tehnoloogiad, mis peavad aitama tagama täieliku toimivuse 5G juurutamise eesmärgi jaoks, sealhulgas FTTx, kaabel, satelliit, WiFi, WiGig, G.fast, 2G, Massive MIMO või mis tahes muu kiire arengu tehnoloogia, tingimusel, et see aitab ühendada kõik eurooplased nende vajadustest lähtuvalt ülikiirete võrkudega; märgib, et 5G kasutuselevõtt eeldab palju rohkem kiudoptilisi lahendusi tihedamas traadita võrgus;
19. võtab teadmiseks komisjoni teatise „Ühenduvus konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu jaoks“ ja tema tegevuskava „5G Euroopa jaoks“, mis kujutavad endast liikmesriikide jaoks põnevat võimalust, et nende kultuuri- ja loomeinnovaatorid, eelkõige VKEd, saaksid konkureerida ülemaailmsel tasandil ja näidata oma ettevõtlus- ja innovatsioonialast annet;

II. Gigabitiühiskonnast tuleneva kasu võimaldamine

20. on veendunud, et 5G on enam kui lairiba-mobiilside areng ning et see on põhiline tegur, mis teeb võimalikuks tulevase digitaalse maailma kui kõikjal kättesaadava ülikiire lairibataristu järgmise põlvkonna, mis toetab protsesside ümberkujundamist kõigis majandussektorites (avalik sektor, haridus, ühtlustatud meediasisu pakkumine, tervishoid, teadusuuringud, energeetika, kommunaalteenused, tootmine, transport, autotööstus, audiovisuaaltööstus, virtuaalreaalsus, veebimängud jne) ning tagab taskukohased, kiired, paindlikud, interaktiivsed, usaldusväärsed ja väga individuaalsed teenused, mis peaksid parandama iga kodaniku elu;
21. märgib, et Euroopa killustatus 4G kasutuselevõtmisel, mida peegeldavad endiselt suured erinevused liikmesriikide vahel, nagu ilmnes 2015. aasta digitaalrajanduse ja -ühiskonna indeksist (DESI), on vähendanud digitaalset konkurentsivõimet võrreldes USA, Hiina, Jaapani, Lõuna-Korea ja tähtsate turumajandusega riikidega; rõhutab sellega seoses, et kuigi Euroopa teeb digitaalarengus edusamme, on hoog aeglustunud ning see kujutab endast pikaajalist ohtu vajalikele investeringutele ja Euroopa ettevõtluskeskkonna atraktiivsusele;
22. tuletab meelde, et 5G kasutuselevõtmise peamised kasusaajad peaksid olema lõppkasutajad ja et iga 5G-tehnoloogia kasutuselevõtmise otsus peaks teenima lõppeesmärki pakkuda taskukohaseid, usaldusväärsed ja kvaliteetseid teenuseid;
23. märgib, et avaliku ja erasektori investeringud tekitavad majanduses mitmekordistavat mõju ning et see aitab 5G täieliku kasutuselevõtmise korral tõenäoliselt otseselt ja kaudselt luua kuni 2,3 miljonit töökohta 28 liikmesriigis;

24. märgib, et eeldatavasti loob 5G-tehnoloogia kasutuselevõtt Euroopas palju rohkem kasu kui ainult mobiilside tööstuses ja 2025. aastaks edasikanduvat mõju väärtuses 141,8 miljardit eurot aastas;
25. rõhutab, et 5G kiire kasutuselevõtt ELis sõltub uute nõudluspõhiste ärimudelite väljatöötamisest; toonitab, et on sülemitäis algatusi, mis täpsustavad 5G nõudeid, mistõttu vertikaalsel tööstusel on keeruline protsessis osaleda; rõhutab seepärast, et vertikaalne tööstus tuleb aktiivselt ja tõhusalt kaasata nõuete määramise protsessi;
26. rõhutab, et aus konkurents ja võrdsed tingimused turuosalistele on hädavajalikud, et turuosalistel võtaksid omaks gigabitiühiskonna; leiab, et sellega seoses tuleks kohaldada põhimõtet „samad teenused, sama risk, samad eeskirjad“;
27. on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid koos kõigi asjaomaste sidusrühmadega kaaluma meetmeid, millega luuakse stiimuleid kõrgema tasandi katsete tegemiseks ja katsesüsteemide kasutamiseks eesmärgiga kiirendada innovatsiooni 5G rakenduste vallas;
28. märgib, et gigabitiühiskond peaks kõrvaldama digilõhe ja suurendama interneti kasutuselevõttu; rõhutab, et olemasoleva tehnoloogia kasutuselevõtmiseks on vaja jätkuvalt teha investeeringuid maa- ja äärepoolseimatesse piirkondadesse; rõhutab, et era- ja avaliku sektori investeeringute arukas ühendamine on vajalik, et kaotada maapiirkondades ja äärepoolsemate piirkondade digilõhe; rõhutab, et mineviku õppetunde tuleb kasutada selleks, et kaotada liikmesriikide, piirkondade ning tihedalt asustatud ja äärepoolseimate piirkondade elanikkonna jaoks, mis aitab toetada tasakaalustatud geograafilist arengut;
29. juhib tähelepanu sellele, et kuigi linnade ja maapiirkondade vahel on digilõhe, on see ilmselgelt olemas ka liikmesriikide vahel; rõhutab sellega seoses, et tähtsad on konkurentsivõimeline õigusraamistik ja algatused, mis ergutavad investeerima taristusse, suurendavad osalejate mitmekesisust ja tugevdavad Euroopa tasandi koordineerimist;
30. märgib, et 5G on nurgakivi võrguühiskonna visiooni elluviimisel ning suurendab võimalusi elada, õppida ja töötada Euroopa Liidus, mis on eeltingimus, et inimesed ja ettevõtjad saaksid täiel määral digirevolutsioonist kasu;
31. on arvamusel, et WiFi4EU määrusele vastavate 5G väikese raadiusega tugijaamade kasutuselevõtmise soodustamine aitab vähendada digi- ja tehnoloogialõhet ning suurendada 5G-teenuste kättesaadavust kõigile kodanikele;
32. rõhutab, et Euroopa peab sammu pidama tehnoloogilise arengu ja tõhusama IKT-tehnoloogia pakutavate võimalustega toetada sotsiaal-majanduslikku arengut praegustes vähearenenud piirkondades;
33. rõhutab, et tehnoloogia mobiilside 5G-teenuste täieliku potentsiaali kasutamiseks on hädavajalikuks tagasiühenduse taristuks tihe kiudoptiliste kaablite võrk;
34. väljendab heameelt algatuse WiFi4EU üle, mille eesmärk on edendada tasuta ja üldise juurdepääsuga internetti kohalikes kogukondades liikmesriikides rakendatava ELi

- rahastatava kava abil; märgib, et algatuse WiFi4EU eesmärk on edendada digitaalset kaasatust kõikides piirkondades, eraldades selleks vahendeid geograafiliselt tasakaalustatud viisil ja pöörates tähelepanu kasutajateenuste kvaliteediga seotud kogemustele; märgib, et juurdepääsukiirus kasvab ning kuna sageneb kasutamine mitmes traadita seadmes, peab raadio-kohtvõrk vastama läbivühenduvuse nõuetele; on veendunud, et on vaja konkreetsete prioriteetidega poliitikaraamistikku, et saada üle takistustest, mida turg ei suuda üksi katta;
35. palub komisjonil pöörata 5G tegevuskavas erilist tähelepanu levile siseruumides, arvestades, et suurt osa 5G rakendustest hakatakse kasutama kodudes ja kontorites; tuletab meelde, et kõrgema sagedusega võrkude hoonete läbimise võime on kehv; soovib siseruumides hea levi tagamiseks hinnata lisatehnoloogiat, näiteks Massive MIMO, siseruumide järgurid ja WiGigi kiired WiFi-rakendused;
36. rõhutab, et 5G-tehnoloogia areng on aluseks IKT-võrgutaristu ümberkujundamisele, et saavutada kõikehõlmav arukas ühenduvus: arukad autod, arukad võrgud, arukad linnad, arukad tehased, arukad valitsused jne; on veendunud, et ülikiire lairibaühendus ning arukad ja tõhusad võrgu omadused, mis aitavad tagada peaaegu kohese ühenduvuse inimeste, inimeste ja masinate ning omavahel ühendatud masinate vahel, annavad uue tähenduse kasutajatevahelisele ühenduvusele, mida võimaldavad võrkude paradigmad, nagu silmusvõrgud, hübriidvõrgud, dünaamiline võrgu tükeldamine ja tarkvaralistele lahendustele suunatud (softwarisation) tehnoloogia;
37. rõhutab, et 5G tähtis eeltingimus on suur energiatõhusus, et vähendada võrgu energiatarbimist; toonitab, et see element on väga tähtis, et vähendada operatiivkulusid, aidata kaasa võrgu ühenduvusele maa- ja äärepoolseimates piirkondades ning pakkuda jätkusuutlikku ja ressursitõhusat juurdepääsu võrgule;
38. rõhutab, et 5G kasutuselevõtt eeldab püsivõrkude märkimisväärset uuendamist ja mobiilsidevõrkude arvu suurendamist kooskõlas gigabitiühiskonna eesmärkidega, eelkõige e-tervishoiu lahenduste puhul;
39. rõhutab, et audiovisuaalsektor on 5G edu üks peamisi tõukejõude Euroopas, tagades töökohad ja majanduskasvu, ning et selle edusammudel võib olla tugev ja positiivne mõju audiovisuaalmeedia väärtusahelale, sealhulgas infosisu tootmisele, innovatsioonile, levitamisele ja kasutuskeskkonnale; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse selle sektori vajadusi ja eripärasid – eelkõige neid, mis on seotud ringhäälinguga;
40. märgib, et võrku ühendatud sõidukid on püsivalt ohutumaid (vähem õnnetusi) ja keskkonnasäästlikumad (väiksemad heitkogused) ning aitavad luua prognoositavamaid reisiharjumusi; toetab seetõttu mõtet kehtestada kogu ELi hõlmav eesmärk, et kõik ELi turul kättesaadavad sõidukid kasutaksid 5G võrku ja oleksid varustatud arukate transpordisüsteemide seadmetega; toetab kindlalt eesmärki ühendada kiirabiautod ja muud hädaabisõidukid (politsei- ja tuletõrjeautod) 5G abil tugijaamaga, et ühendus oleks ülesannete täitmise ajal pidevalt ja katkematult saadaval;
41. märgib ära usaldusväärse ja katkematu 5G ühenduse eelised liiklusohutuse jaoks, sest see teeb raskeveokite jaoks võimalikuks võrgupõhised ja digitaalsed kontrollivahendid, nagu arukad sõidumeerikud ja e-dokumendid;

42. on veendunud, et 5G teeb võimalikuks uued taskukohased ja kvaliteetsed teenused, ühendab uusi tööstusharusid ja lõppkokkuvõttes parandab üha kogenumate ja nõudlikumate digikasutajate kliendikogemust; rõhutab, et 5G suudab pakkuda lahendusi suurtele ühiskondlikele probleemidele, sest sellega saab märkimisväärselt vähendada mobiiliseadmete energiatarbimist ja sellel on potentsiaali kujundada ümber selliseid sektoreid nagu tervishoid ja transport;
43. väljendab heameelt Euroopa lairiba ühendamise fondi üle, mille näol on tegemist lairibataristu fondiga, mis on avatud osaluseks riiklikele tugipankadele ja institutsioonidele ja erainvestoritele ning mis on üks samm edasi, et tuua taristuinvesteeringuid puuduliku ühendusega ja hõredamalt asustatud maa- ja äärepoolseimatesse piirkondadesse;
44. on seisukohal, et digioskuste arendamine ja täiustamine on esmatähtis ja see peaks toimuma haridusse – sealhulgas kutseharidusse, ettevõtlusalasesse õppesse, täiendkoolitusse ja ümberõppesse – tehtava suure investeeringu abil ning kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas sotsiaalpartnerite ulatusliku osalemise abil, millel on kolm peamist eesmärki: kõrge kvalifikatsiooniga tööjõu õpetamise abil tehnoloogiliste töökohtade säilitamine ja loomine, kodanike toetamine nende digitaalse elu haldamisel, pakkudes selleks vajalikke vahendeid, ja digilõhet ja tõrjutust põhjustava digitaalse kirjaoskamatuses lõpetamine;
45. on seisukohal, et liit peaks koostöös Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi digitaalakadeemiaga koostama ja tegema kättesaadavaks 5G-oskuste arendamise õppekava, pöörates erilist tähelepanu idufirmadele ja VKEdele, et need saaksid kasu 5G kasutuselevõtust;
46. rõhutab, et 5G-võrkude edendamine soodustab kiireid tehnoloogilisi muutuseid, mis võimaldavad digitaalse ja aruka tööstuse, asjade interneti ja täiustatud tootmissüsteemide täielikku arengut;
47. rõhutab, et 5G on tähtis, sest võimaldab Euroopal võtta maailmas juhtpositsioon oma kõrgetasemelise teadustaristuga, mis võiks muuta Euroopa tippasemel teaduse keskuseks;

III. Poliitiline lähenemisiis

48. kiidab heaks komisjoni algatuse tugevdada Euroopa investeerimiskava selliste rahastamisvahendite raames (Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond, Euroopa ühendamise rahastu), mis on ette nähtud gigabitiühenduvuse strateegiliste eesmärkide rahastamiseks aastani 2025;
49. rõhutab, et kõik digitaalse ühtse turuga, sealhulgas spektri eraldamise, ühenduvusalaste eesmärkide ja 5G kasutuselevõtuga seotud otsused tuleb teha tuleviku vajaduste ja selle põhjal, kuidas areneb eelduste kohaselt turg järgmise 10–15 aasta jooksul; rõhutab sellega seoses, et 5G edukas kasutuselevõtt on tähtis majanduse konkurentsivõime seisukohast, mida on võimalik saavutada ainult kaugelevaatava Euroopa seadusandluse ja poliitika koordineerimisega;

50. rõhutab, et gigabitiühiskonda käsitlev poliitika tuleks sageli läbi vaadata, see peaks olema proportsionaalne ja vastama innovatsiooni põhimõttele, et mõju hindamisel võetaks arvesse innovatsiooni võimalikku mõju;
51. palub komisjonil tagada, säilitada ja näha ette 5G tegevuskava ja võrgu moderniseerimise pikaajaline rahastamine asjakohasel tasemel, pidades silmas järgmist mitmeaastast finantsraamistikku (2020–2027) ning eelkõige järgmist teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja innovatsiooni raamistikku; rõhutab akadeemiliste ringkondade, teadusasutuste, era- ja avaliku sektori koostöö tähtsust 5G mobiilsidet käsitleva teadus- ja arendustegevuse valdkonnas; juhib sellega seoses tähelepanu 5G-alasele avaliku ja erasektori partnerlusele kui heale eeskujule; tuletab meelde, et komisjoni hinnangul tuleb järgmise kümnendi jooksul ühenduvuse eesmärkide saavutamiseks investeerida 500 miljardit eurot, samas on komisjoni hinnangul investeeringute puudujääk 155 miljardit eurot; on seisukohal, et seetõttu tuleb pidada kõige tähtsamaks konkurentsist põhjustatud piisavate investeeringute tegemist, et võtta kasutusele digitaristu, kuna see on oluline eeldus, et kodanikud ja ettevõtjad saaksid 5G arengust kasu;
52. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid rakendaksid kiiresti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 (meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus)¹ sätteid eesmärgiga tagada turvalisuse piisav tase, et kõnealune kava oleks tõhus ja jätkusuutlik;
53. on veendunud, et parim meetod gigabitiühiskonna saavutamiseks seisneb tulevikukindlas, konkurentsivõimelises ja tehnoloogianeutraalses lähenemisviisis, mida toetab suur hulk investeerimismudeleid, nagu avaliku ja erasektori investeeringud või kaasinvesteeringud; märgib, et peale kaasinvesteeringute võivad teised ühisinvesteeringute vormid ja äri eesmärgil juurdepääsu andmise pikaajalised kokkulepped ülikiirete võrkude kohta aidata koondada vahendeid, tagada erinevaid paindlikke raamistikke ja vähendada kasutuselevõtu kulusid;
54. palub liikmesriikidel täielikult rakendada 5G tegevuskava piirkondades ja linnades võetavate sidusate, kaasavate ja õigeaegsete meetmete abil, et ergutada ja soodustada sektoriülest innovatsiooni ja edendada kogu tööstusharu hõlmavat majanduskoostöö raamistikku;
55. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta juhtroll sektoritevahelise, keele- ja piiriülese 5G koostalitlusvõime edendamisel ja eraelu puutumatus austavate, usaldusväärsete ja turvaliste teenuste toetamisel, kuna tööstus ja ühiskond üldiselt sõltuvad ettevõtluses ja teenuste osutamisel aina rohkem digitaristust, ning pidada riiklikke majandus- ja geograafilisi tingimusi ühise strateegia lahutamatuks osaks;
56. nõuab sellega seoses, et suurendataks jõupingutusi standardimises, et kindlustada Euroopa juhtpositsioon nende tehnoloogiliste standardite määratlemises, mis peavad võimaldama 5G-võrkude ja -teenuste kasutuselevõtmist; usub, et Euroopa standardiorganisatsioonidel peaks selles protsessis olema eriroll; märgib, et iga sektor peaks välja töötama oma standardimise tegevuskava, tuginedes tööstusharu juhitavatele protsessidele, ning omama tugevat soovi jõuda ühiste standarditeni, millest võivad

¹ ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.

saada ülemaailmsed standardid; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles stimuleerima investeringuid, teadus- ja arendustegevusse ning standardimisse Euroopas;

57. rõhutab, et 5G võib muuta täielikult juurdepääsu infosisule ja selle levitamist ning parandada selle kasutajasõbralikkust, võimaldades samal ajal arendada uusi kultuuri- ja loomesisu vorme; rõhutab sellega seoses, et on vaja tõhusaid meetmeid piraatlusega võitlemiseks ja terviklikku lähenemist, et parandada intellektuaalomandi õiguskaitse jõustamist ning tagada tarbijatele seadusliku sisuni jõudmiseks lihtsad viisid;
58. ergutab kindlalt rohkem eksperimenteerima 5G-tehnoloogiaga; toetab integreeritud lahenduste väljatöötamist ning katseid, millele järgnevad tööstusharuülesed katsed ulatuslike katseprojektide raames, et vastata gigabitiühiskonna nõudmisele teenuste järele; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada piisavad litsentsimata sagedusalad, et soodustada tööstuse eksperimenteerimist; palub komisjonil kaaluda konkreetse ja atraktiivse eesmärgi kehtestamist, mis toimiks raamistikuna 5G- tehnoloogia ja -toodetega eksperimenteerimise jaoks erasektoris;
59. rõhutab vajadust võtta arvesse rahvusvahelise mitteioniseeriva kiirguse eest kaitsmise komisjoni suuniseid, mida Maailma Terviseorganisatsioon on ametlikult tunnustanud, et vältida järjepidevuse puudumist ja killustumist ning tagada järjepidevad traadita võrkude kasutuselevõtu tingimused Euroopa digitaalsel ühtsel turul;
60. rõhutab, et gigabitiühiskonna väljaarendamiseks on vaja selgeid ja ühtseid ELi eeskirju, mis on tulevikku suunatud ning konkurentsi soodustavad, et ergutada investeerimist ja innovatsiooni ning säilitada taskukohasus ja tarbija valik; rõhutab, et taristupõhise konkurentsiiga kaasneb reguleerimise vähendamise potentsiaal ja see võimaldab õiglast pikaajalist investeringutasuvust; julgustab liikmesriike lihtsustama füüsilisele taristule juurdepääsu käsitlevaid haldusmenetlusi;
61. rõhutab vajadust luua digiteenuste jaoks innovatsiooni soodustav keskkond, eelkõige suurandmete ja asjade interneti valdkonnas, et suurendada tarbija valikuvõimalusi ja usaldust ning edendada digiteenuste kasutuselevõttu tõhusate ja ühtlustatud eeskirjade abil, keskendudes kasutajate vajadustele ja teenuste omadustele olenemata nende osutaja liigist;
62. rõhutab, et riiklikud lairibakavad tuleb läbi vaadata ja neid tuleb vajaduse korral muuta, nendes tuleb käsitleda kõiki 5G valdkondi, säilitada mitme tehnoloogia põhimõte, konkurentsil põhinev lähenemine, toetada regulatiivset paindlikkust ja maksimeerida innovatsiooni ja leviala ulatus, samuti peaks eesmärkide hulka kuuluma võitlus digilõhe vastu;
63. palub komisjonil hinnata riiklikke lairibakavasid, et teha kindlaks puudujäägid ning koostada edasiste meetmete võtmiseks riigipõhised soovitusel;
64. väljendab heameelt komisjoni algatuse üle luua osaluspõhine lairibaiühenduse platvorm, et tagada avaliku ja erasektori ning kohalike ja piirkondlike asutuste laialdane osalemine;
65. rõhutab, et internetile juurdepääsu tagamine ning kiire, usaldusväärse, väikese latentsusajaga ja stabiilse internetiühenduse tagamine on äärmiselt olulised protsesside

ja väärtusahela digiteerimiseks ja turismisektoris, samuti selliste transporditehnoloogiate arendamiseks ja kasutusele võtmiseks nagu koostoimelised intelligentsed transpordisüsteemid (C-ITS), jõeteabeteenused (RIS) ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS);

66. tuletab meelde, et VKEd saaksid 5G-lahendustele konkurentsivõimelisest juurdepääsust märkimisväärselt kasu; palub komisjonil täpsustada oma tegevuskavasid, et hõlbustada VKEde osalemist 5G-tehnoloogiaga eksperimenteerimises ja tagada VKEde juurdepääs 5G osaluspõhisele lairibaühenduse platvormile;
 67. toetab ELi tasandi algatusi, mille eesmärk on tagada suurem spektri koordineerimine liikmesriikide vahel ja litsentsi pikaajalisem kestus, mis suurendab stabiilsust ja investeerimiskindlust; märgib, et otsused asjaomastes küsimustes tuleks teha kõikides liikmesriikides ühel ajal, et võtta vastu siduvad suunised spektri eraldamise protsessi teatavate tingimuste kohta, näiteks spektri eraldamise ja jagamise tähtajad ning ühiselt korraldatud oksjoneid, eesmärgiga püüda toetada üleeuroopalisi võrgustikke; märgib, et 5G põlvkonnale üleminekul on tähtis Euroopa Liidus säilitada mobiilside- ja telekommunikatsiooniturgude konkureeriv laad;
 68. palub ELil koordineerida Rahvusvahelises Telekommunikatsiooni Liidus tehtavaid jõupingutusi, et tagada ühtne ELi poliitika; rõhutab, et Euroopa spektri ühtlustamise vajadused 2020. aasta järgse 5G jaoks tuleks sätestada enne 2019. aasta ülemaailmsel raadiosidekonverentsil (WRC-19), kaitstes nõuetekohaselt praegu olemasolevaid ja kasutatavaid teenuseid kooskõlas 2015. aasta ülemaailmsel raadiosidekonverentsil tehtud otsustega;
 69. rõhutab, et Euroopa elektroonilise side seadustikus sätestatud ülikiirete võrkude määratlus peaks olema kooskõlas tehnoloogianeutraalsuse põhimõttega, tingimusel, et tehnoloogia vastab selliste võrguteenuste kvaliteedinõuetele, mida eeldavad tulevikus tööstuse ja tarbija kasutatavad rakendused;
 70. nõuab, et komisjon näeks ette iga-aastase eduaruande koostamise, sõnastaks soovitusel 5G tegevuskava kohta ning teavitaks Euroopa Parlamenti tulemustest;
- o
- o o
71. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikidele.

SELETUSKIRI

Gigabitiühiskonna väljaarendamise kontseptsioon põhineb 5G-lahenduste kasutuselevõtmisest tulenevatel võimalustel. 5G avab uute kvaliteetsete võrkude, sealhulgas kvaliteetsete ja ülikiirete võrkude loomisega digitaalses maailmas uue ajajärgu. Taristust saab tegur, millele tuginevad uued ühenduvusvõimalused.

5G-taristu väljaarendamine eeldab aga teatavate tingimuste täitmist. Investeerimist soodustav regulatiivne keskkond peaks kaasa tooma õiguskindluse, läbipaistvuse, võrdsuse ja eeskirjade lihtsustamise, mis on praeguse ja tulevase elektroonilise side jaoks määrava tähtsusega. Taristupõhine konkurents peaks kaasama kõik võimalikud partnerid, kes konkureerivad investeringute pärast paindlike tulutoovate kaasinvesteeringumudelite raamistikus. Spektri eraldamist tuleks ühtlustada, et tagada otsuste ja lahenduste järjekindlus. Lisaks tuleks kogu ELis teha ühiseid jõupingutusi, et hallata 700 MHz sagedusala ja vahemikku 1–100 GHz jäävate sageduste kättesaadavust pikas perspektiivis. Kõik ELi liikmesriigid peaksid olema valmis tegelema standardimise ja koostalitlusvõime küsimusega ühises raamistikus. Ühtlasi peaksid paljud tööstusharud olema nõus välja töötama oma tegevuskavad, et teha kohandusi vastavalt 5G-ühenduvuseks ja -sideks vajalikele tehnilistele nõuetele. 5G täielikku potentsiaali saab ära kasutada üksnes juhul, kui arendatakse tihedad partnerlussuhted nn vertikaalsete tööstusharudega. On hädavajalik, et õpiksime töötama süsteemsemalt tööstusprotsesside üleselt.

5G arendamise aluseks on teatavad peamised tõukejõud, nagu arusaamine sellest, millised majanduslikud ja individuaalsed eelised kaasnevad 5G kasutuselevõttuga. Nimetatud eeliste hulka kuuluvad asjade interneti areng, isejuhtivad autod, e-tervise ja telemeditsiini laialdasem kasutamine (mis aitab omakorda kaasa tõelisele paradigma muutusele tervishoius), täiesti uued õpetamise ja õppimise võimalused, mis tulenevad hariduses kasutatavatest virtuaalreaalsuse vahenditest, uued meelelahutusmudelid, arukate linnadega seotud võimalikud saavutused ja digitaalse põllumajanduse uued võimalused. 5G kasutuselevõtt sillutab teed uutele toodetele ja teenustele, mis on kõik kasutajasõbralikumad ja kohandatud inimeste vajadustele ning tõstavad seega tarbijate rahulolu. Majanduskasv ergutab nõudlust. Asjaomane nõudlus muudab investeerimise 5Gsse pikas perspektiivis tulusamaks ja tagab nõuetekohase investeringutasuvuse taseme.

On selge, et kuigi uue taristuga kaasnevad võimalused, sellest taristust tulenev kaasatus ja nõudlus 5G-taristu järele muudavad ühiskonna suhtumist, nõuavad need ka uusi oskusi. Seetõttu tuleks arvestada ka 5G kasutuselevõtu haridusmõõdet.

Euroopal on 5G abil suurepärase võimalus kujundada ümber telekommunikatsiooniteenuste sektor. Oleme nüüd põnevate arengusuundade teelahkmel. Ma eeldan, et ELi tööstus tervikuna paneb aluse 5G-tehnoloogia kaugeleulatuvale arengule ja kasutuselevõtu tegevuskavale.

Komisjon esitas hästi väljatöötatud tegevuskava, ajakava ja konkreetsed meetmed. Lähiajal on kavas heaks kiita Euroopa elektroonilise side seadustik. Määrava tähtsusega on siiski kõigi sidusrühmade vaheline koostöö selle protsessi raames. Liikmesriigid peavad olema valmis osalema selgetes, ühistes ja ühtlustatud otsustusprotsessides. Kui riiklikke lairibakavasid ei võeta vastu õigeaegselt, ei ole võimalik käivitada investeerimist ning tehnoloogia ja lahenduste, eelkõige 5G raames kiudoptiliste lahenduste kasutamise väljatöötamist. Kui EL ei avalda ülemaailmsel raadiosidekonverentsil toimuvatel aruteludel aktiivselt ja järjekindlalt survet, on

keeruline saavutada rahuldavaid otsuseid gigahertsidega seotud sageduste kättesaadavuse küsimuses. Kui puudub koostöö komisjoni, liikmesriikide, ettevõtjate esindajate ja Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti vahel, ei ole meil võimalik ühtlustada spektri eraldamise protsessi. Kui ELi institutsioonid, valitsused ning kohalikud ja piirkondlikud asutused ei tee omavahel koostööd, ei saa investeerida kaasavasse taristusse, mis pakub kõigile, sealhulgas maa- ja äärepoolseimate piirkondade elanikele täielikku juurdepääsu ülikiiretele 5G-võrkudele. Eespool nimetatud eesmärke on väga keeruline saavutada ilma üldsuse asjakohase osaluseta ning nüüdsest peale ja pärast 2020. aastat uue mitmeaastase finantsraamistiku raames 5Gd käsitlevale tegevuskavale eraldatavate riiklike ja ELi rahaliste vahenditeta.

On väga oluline sellest lähtuvalt analüüsida kõiki tingimusi, mis on vajalikud, et võtta 5G aastaks 2025 täielikult kasutusele, ja need kehtestada.

Sama oluline on kooskõlastada kõikide sidusrühmade jõupingutused, et saavutada 5G vallas seatud eesmärgid. On selge, et kui kõik 5Gd käsitlevas tegevuskavas ette nähtud meetmed ja tegevused viiakse edukalt ellu, tuleneb sellest Euroopa majandusele ja kõigile liidu kodanikele hulgaliselt kasu.

23.3.2017

SISETURU- JA TARBIAKAITSEKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

internetiühenduse kohta majanduskasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse edendamiseks:
Euroopa gigabitiühiskond ja 5G
(2016/2305(INI))

Arvamuse koostaja: Antonio López-Istúriz White

ETTEPANEKUD

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. toonitab, et kõnealune algatus on osa ühenduvuse kolmest strateegilisest eesmärgist, mida komisjon soovib saavutada 2025. aastaks, ning et tugeva Euroopa gigabitiühiskonna väljaarendamiseks sobiliku keskkonna loomine koos 5G-tehnoloogia kiire kasutuselevõtuga ja universaalteenuse osutamise kohustuse täitmisega liikmesriikide poolt on kõige kaasavam ja tõhusam tee digitaalse ühtse turu teostamiseni, sest kiire lairibaühendus võib vähendada digitaalset lõhet ja edendada üldist arengut, eelkõige maapiirkondades, tagades neile vahendid, millega nad saavad linnapiirkondadega sama kiiresti osa asjade interneti ajastust – mis hõlmab miljoneid sensoreid ja kõikvõimalikke seadmeid, millel on parem ühenduvus ja suurem energiatõhusus;
2. tuletab meelde, et digitaalne lõhe, mis seisneb maa- ja linnapiirkondade, suurte ja väikeste ettevõtete ning eri sotsiaalmajandusliku taustaga ja eri põlvkondadest inimeste ühendatuse erinevuses, tuleb kaotada;
3. rõhutab eelkõige, et EL ei saa endale lubada jätta kasutamata maapiirkondade – mis on Euroopa Komisjoni digitaalrajatuse ja -ühiskonna indeksi tulemuste alusel teistest märkimisväärselt maas (lairibaühendus on kättesaadav 71 %-le Euroopa kodudest, kuid maapiirkondades ainult 28 %-le, mobiilne lairibaühendus (4G ja muu) on kättesaadav 86 %-le Euroopa kodudest, kuid maapiirkondades ainult 36 %-le) – ühendamiseks kaasnevaid võimalusi;
4. rõhutab, et selleks, et kõnealune tehnoloogia avaldaks meie majandusele oma täielikku mõju ja et mitte jätta kasutamata võimalusi, tuleb lisada neljas eesmärk: kaotada digitaalne lõhe ning vältida uute lõhede tekkimist, milleks liikmesriigid ja komisjon peaksid uurima

rahastamisvõimalusi, et põhilised sotsiaalmajanduslikud tegurid (koolid, ülikoolid, avaliku sektori haldusasutused) saavutaksid ühenduse allalaadimiskiirusega vähemalt 100 Mbit/s ning suure üleslaadimiskiiruse, väikse latentsusaja ja katkematu levialaga;

5. tunnustab komisjoni kavatsust teha koostööd liikmesriikide ja tööstusega ühise ajakava vabatahtlikuks kehtestamiseks, et võtta varajased 5G-võrgud kasutusele 2018. aasta lõpuks, millele järgneks täielikult kaubanduslike 5G-teenuste kasutuselevõtt Euroopas 2020. aasta lõpuks;
6. taunib olukorda, mis tekkis sellest, et EL oli 4G kasutuselevõtuga aeglane ning teised maailma piirkonnad haarasid initsiatiivi ja saavad sellest nüüd kasu;
7. rõhutab, et 5G varases etapis tõhus tegutsemine on väga tähtis, et edendada Euroopa äriühingute, eelkõige VKEde konkurentsivõimet, sest selle tehnoloogia kasutuselevõtul maailmas juhtival kohal olemine toob potentsiaalselt väga suurt kasu Euroopa tööstusele;
8. on veendunud, et selleks on vaja terviklikku Euroopa strateegiat, poliitikat ja eeskirju, mis on väljapoole vaatavad, tulevikku suunatud ning investeringuid ja innovatsiooni toetavad, turupõhist lähenemisviisi, mis tagab sobiva investeerimiskeskonna, mis soodustab konkurentsi, ning maksupoliitikat, mis toetab 5G kasutuselevõttu, tunnistades samas, et konkurents on peamine investeringuid edendav jõud, mis tekitab omakorda innovatsiooni ja uusi teenuseid ning loob lõppkokkuvõttes ajakohastatud Euroopa taristu, millest on kasu tarbijal, ning et sageduslubade pikem kestus on otsustava tähtsusega selleks, et tagada investeringud 5G võrkude toetamiseks vajalikku uude taristusse;
9. märgib, et taristu rajamine tähendab tõenäoliselt suuri kulusid (sh haldus, kavandamine, load ja kinnisvara omandamine), eriti kohalike ja VKEdest teenusepakkujate jaoks, ning tunnustab komisjoni WiFi4EU ettepanekut, mis pakuks huvitatud kohalikele ametiasutustele rahastamisvõimalust, et pakkuda tasuta WiFi-ühendust avalikes hoonetes ja nende ümbruses, tervisekeskustes, parkides ja väljakutel; on seisukohal, et liikmesriikides tuleb tagada kooskõla 5G ja digitaalpoliitika ning planeerimise vahel nii riigi kui ka kohalikul tasandil, et tagada väikeste kärghõrdevõrkude kiire ja odav kasutuselevõtmine;
10. toonitab satelliitside tähtsust kõikjal kättesaadava ja üldise 5G juurdepääsu pakkumisel, eeskätt äärepoolseimates piirkondades, mida täiendab Euroopa maapealne fiiberoptiline võrk;
11. väljendab heameelt Euroopa lairiba ühendamise fondi üle, mille näol on tegemist lairibataristu fondiga, mis on avatud osaluseks riiklikele tugipankadele ja institutsioonidele ja erainvestoritele ning mis on üks samm edasi, et tuua taristuinvesteringuid puuduliku ühendusega ja hõredamalt asustatud maa- ja äärepoolseimatesse piirkondadesse;
12. rõhutab vajadust Euroopa ühtse lähenemisviisi järele kõigis liikmesriikides 5G tehnoloogiate väljatöötamisel ning mitmel sidusrühmal põhineva lähenemisviisi järele, sest elujõulise siseturu loomine 5G standardi toodete ja teenuste jaoks nõuab laiaulatuslikku koordineerimist;
13. rõhutab, et Euroopa elektroonilise side seadustiku õigeaegne vastuvõtmine on väga oluline

selleks, et tagada telekommunikatsiooni teenuste osutajate jaoks õiguskindlus ja prognoositavus; rõhutab, et Euroopa elektroonilise side seadustik peaks soodustama (taristu valdkonnas) konkurentsi;

14. palub komisjonil hinnata riiklike lairibakavasid, et teha kindlaks puudujäägid ning koostada edasiste meetmete võtmiseks riigipõhised soovitused;
15. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ambitsioonika ja sidusa 5G rahastamisstrateegia, mis kasutab täielikult ära selliste olemasolevate programmide nagu „Horisont 2020“, EFSI ja Euroopa ühendamise rahastu potentsiaali ja koostoimet, ergutab erainvesteeringuid, sh eririskikapitali ja konsortsiume, ning uurib muid allikaid, nt avaliku ja erasektori partnerlusi IKT sektoris (nagu PPP 5G), et toetada ühenduvusprojekte ja tehnoloogilisi uuringuid, mis võivad aidata ületada digitaalset lõhet ning säilitada ja arendada 5G tegevuskava rahastamist järgmises mitmeaastases finantsraamistikus (2020–2027);
16. kutsub ettevõtjaid sellega seoses üles investeerima rohkem taristusse, et parandada ühenduvust, eelkõige vähemarenenud maapiirkondades, ning laiendama 5G leviala, pidades silmas, et komisjoni hinnangul on vaja 500 miljardi euro suurust investeeringut, et võtta see tehnoloogia kasutusele ja saavutada ühenduvuse eesmärgid, kuid tõenäoline investeeringute puudujääk on 155 miljardit eurot;
17. rõhutab, et liikmesriigid peavad kohaldama ELis kokku lepitud eeskirju traadita lairiba jaoks 700 MHz sagedusalal uue spektriosa eraldamise kohta, ning rõhutab vajadust töötada välja ELi kooskõlastatud spektripoliitika, anda load piisavalt pikaks ajaks, et tagada investorite jaoks prognoositavus ja investeeringutasuvus ning samal ajal luua paindlik loasüsteem, mis soodustab spektri jagatud kasutamist asjaomastel kõrgematel sagedustel ning tulevaste rakenduste arendamist;
18. rõhutab, et kokkulepe kõikide 6 GHz-st madalamate ja kõrgemate sagedusalade ühtlustamise kohta on 5G kasutuselevõtu seisukohast strateegilise tähtsusega ning selleni on vaja jõuda 2017. aasta lõpuks, et täiendavad sagedusalad tehtaks 5G jaoks kättesaadavaks enne 2019. aasta ülemaailmset raadiosidekonverentsi (WRC-19);
19. rõhutab, et kuigi madalamad sagedusalad – nagu 700 MHz – võivad katta tugijaama kohta suurema ala, mis aitab saavutada laiema leviku maapiirkondades, ei võimalda need sagedusalad üksi kasutada suure ribalaiuse jaoks mõeldud rakendusi, ning toetab seetõttu komisjoni koordineeritud lähenemisviisi ultrakõrgsagedusalade (UHF, 300 MHz kuni 3 GHz) ja sellest väljapoole jäävate sagedusalade ümberjaotamiseks;
20. rõhutab, et 5G-võrkude ja 5G-võimekusega asjade interneti seadmete jaoks üldtunnustatud standardite kehtestamine on kriitilise tähtsusega, et tagada asjade interneti kiire kasutuselevõtt, ja kutsub kõiki asjaomaseid avaliku ja erasektori sidusrühmi, näiteks tootjaid, ettevõtjaid, reguleerijaid ja teadusringkondi töötama selle nimel, et tulevaste 5G võrkude standardid oleksid tööstuse poolt laialdaselt tunnustatud ja rakendatud;
21. leiab, et tuleks edendada alt-üles-süsteemi ning et iga sektor peaks välja töötama oma standardimise tegevuskava, tuginedes tööstusharu juhitavatele protsessidele, ning omama tugevat soovi jõuda ühiste standarditeni, millest võivad saada ülemaailmsed standardid;
22. tuletab meelde vajadust tõsta veelgi avalikkuse teadlikkust interneti kasutamise kasust

kodanike ja ettevõtete jaoks, kuna see suurendab majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi ning on vahend, mis võib soodustada kaasatust ja luua vähem arenenud piirkondades jaoks täiendavaid võimalusi; tuletab samuti meelde, et paljude sektorite ärimudelid saavad kasu 5G tehnoloogiaga seotud muutustest, mis suurendavad tõhusust ning võimaldavad luua uusi kvaliteetseid teenuseid, ühendavad uusi tööstusharusid, toetavad koostööd ja partnerluste loomist telekommunikatsioonioperaatorite ja vertikaalsete tööstusharude vahel ja lõpuks parandavad üha kogenumate ja nõudlikumate digikasutajate kliendikogemust;

23. toonitab jätkuvalt kujuteldamatuid võimalusi, mida võivad majanduskasvu ja töökohtade loomise ergutajana ja kõigi kodanike elu parandamiseks pakkuda pilvetehnoloogia, suurandmed ja asjade internet, tingimusel et usaldusväärne ühendus jõuab kõikjale;
24. on teadlik asjaolust, et 4G-võrgud on liiga aeglased ajal, mil ühenduvus puudutab järgmiste aastate jooksul miljoneid seadmeid (nagu masinad, robotid, droonid, autod, seljas kantavad esemed, seadmed ja sensorid), ning tunneb ühtlasi muret, et kiiret ja kvaliteetset püsi- ja mobiilset ühendust pakkuvate nüüdisaegsete digitaalsete võrkude ja taristu puudumise tõttu on oht, et EL jääb investeringute ligimeelitamises ja teadmiste säilitamises teistest piirkondadest maha, mille tulemusel kaoksid konkurentsieelised, ning nõuab, et kiirendataks digitaalsete võrkude ja taristute väljaehitamist, eriti maapiirkondades;
25. on seisukohal, et digitaalsete oskuste arendamine on vajalik selleks, et vältida tõrjutust ning teha lõpp digikirjaoskamatusetele ja digitaalsete lõhede suurenemisele, ning et seda tuleks teha nii formaalse kui ka mitteformaalse hariduse kaudu, st ühelt poolt tuleks koostöös Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi digitaalakadeemiaga koostada õppekavad, mis võtavad arvesse liikmesriikide parimaid tavasid, ning teiselt poolt tuleks seda algatust täiendada kodanikuühiskonna toetamisega, rõhutades, kui oluline on pakkuda hariduslikel eesmärkidel juurdepääsu tehnoloogiale;
26. peab eriti tähtsaks, et ettevõtted oleksid seotud gigabitühiskonnale üleminekuga; toetab tõhusamatesse võrkudesse tehtavate investeringute ergutamiseks keskendumist taristupõhisele konkurentsile ning toonitab riiklike reguleerivate asutuste rolli järelevalves kasutuselevõtu ja kaubandusliku kasutuselevõtu etapis;
27. nõuab tungivalt mitte ainult 5G tehnoloogia valdkonna teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimise kiirendamist, vaid ka tõhusamate viiside väljatöötamist teadusuuringute ja innovatsiooni tulemuste kiireks turule viimiseks;
28. kinnitab veel kord, et on tungiv vajadus kehtestada Euroopa ühtsed standardid, et 5G tehnoloogiad ei killustuks ja koostalitlusvõime poleks takistatud, rõhutades, et Euroopa peaks säilitama rahvusvahelises süsteemis oma juhtpositsiooni ning et Euroopa standardeid, mis töötatakse välja kõiki sidusrühmi aktiivselt kaasates, tuleks propageerida rahvusvahelisel tasandil; lisaks kinnitab veel kord, et esialgsed ülemaailmsed 5G standardid peavad olema kättesaadavad 2019. aasta lõpuks, mis teeks võimalikuks 5G kiire kommertskasutusse toomise;
29. tuletab meelde vajadust tõsta veelgi avalikkuse teadlikkust interneti kasust kodanike ja ettevõtete jaoks, kuna see suurendab majanduslikke ja sotsiaalseid võimalusi ning on vahend, mis võib soodustada kaasatust ja luua liidu vähem arenenud piirkondades jaoks

täiendavaid võimalusi;

30. rõhutab, et komisjoni sõnul on tegevuskaval võtta kasutusele 5G kogu ELis potentsiaal luua kaks miljonit töökohta, mis võivad anda hoogu Euroopa majandusele ning võidelda kõrge tööpuuduse määraga, eriti noorte seas;
31. kutsub üles minema tehnoloogia mõju hindamisel kaugemale pelgalt majanduslike näitajate kasutamisest ning täiendama seda pilti sotsiaalmajanduslike näitajatega;
32. märgib, et on vaja jõulist koostööd kõigi sidusrühmadega, ELi institutsioonidest liikmesriikide ja Euroopa piirkondade ning erasektorist ja tööstusest kodanikuühiskonnani, võttes eriti arvesse kodanikuühiskonna osalejate eritingimusi seoses nende rahalise olukorra ja töötajatega, et luua ühine nägemus, mille aluseks oleks idee, et digitehnoloogial ja sidel on potentsiaal teha kõigi elu paremaks;
33. soovib komisjonil näha ette iga-aastase eduaruande koostamise ja soovitude rakendamise aruandluse 5G tegevuskava kohta ning teavitada Euroopa Parlamenti tulemustest;
34. kinnitab veel kord oma veendumust, et tugevama ja dünaamilisema siseturuni on võimalik jõuda vaid püsiva ja jätkusuutliku majanduskasvu ja suurema tööhõive abil ning eduka digitaalse ühtse turu väljakujundamine on kiireim viis kasvatada majandust ja luua uusi kvaliteetseid töökohti.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	21.3.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 32 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Dita Charanzová, Carlos Coelho, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Nicola Danti, Vicky Ford, Ildikó Gáll-Pelcz, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Robert Jarosław Iwaszkiewicz, Liisa Jaakonsaari, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, Marlene Mizzi, Jiří Pospíšil, Marcus Pretzell, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Olga Sehnalová, Jasenko Selimovic, Ivan Štefanec, Catherine Stihler, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Mylène Troszczynski, Mihai Țurcanu, Anneleen Van Bossuyt, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jan Philipp Albrecht, Pascal Arimont, David Coburn, Edward Czesak, Arndt Kohn, Julia Reda, Ulrike Trebesius, Sabine Verheyen

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

32	+
ALDE	Dita Charanzová, Morten Løkkegaard, Jasenko Selimovic
ECR	Edward Czesak, Vicky Ford, Ulrike Trebesius, Anneleen Van Bossuyt
EFDD	Marco Zullo
ENF	Marcus Pretzell
PPE	Pascal Arimont, Carlos Coelho, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Ildikó Gáll-Pelcz, Antonio López-Istúriz White, Jiří Pospíšil, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Sabine Verheyen, Ivan Štefanec, Mihai Țurcanu
S&D	Sergio Gaetano Cofferati, Nicola Danti, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Sergio Gutiérrez Prieto, Liisa Jaakonsaari, Arndt Kohn, Marlene Mizzi, Christel Schaldemose, Olga Sehnalová, Catherine Stihler

3	-
EFDD	David Coburn, Robert Jarosław Iwaszkiewicz
ENF	Mylène Troszczynski

2	0
Verts/ALE	Jan Philipp Albrecht, Julia Reda

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

12.4.2017

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

internetiühenduse kohta majanduskasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse edendamiseks:
Euroopa gigabitiühiskond ja 5G
(2016/2305(INI))

Arvamuse koostaja: Kosma Złotowski

ETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt komisjoni teatise üle „5G Euroopa jaoks: tegevuskava“, mille eesmärk on edendada Euroopa digitaalrajatust ja konkurentsivõimet seoses digitaalse ühtse turuga;
2. rõhutab, et praeguse rahvusvahelise tehnoloogilise võidujooksu raames on dünaamilise Euroopa gigabitiühiskonna saavutamine hädavajalik selleks, et säilitada ELi konkurentsivõime ja heaolu, samuti selleks, et kasutada ära innovatsiooni ja muutuste potentsiaali transpordisektoris;
3. juhib tähelepanu asjaolule, et konkurentsivõime säilitamiseks peab Euroopa transpordisektor kiiresti kohanema uute väljakutsetega, mis on tingitud globaliseerumisest, muutuvatest liikumisharjumustest, digiteerimisest ja tarbijate kasvanud ootustest; nõustub, et 5G võrkude arendamine on vajalik tingimus olemasolevate, uute ja innovaatiliste ärimudelite arendamiseks ning majanduslike ja sotsiaalsete võimaluste loomiseks, mis aitab samal ajal edendada kaasatust ja luua võimalusi transpordi- ja turismisektoris ELi vähem arenenud piirkondadele; tuletab sellega seoses meelde vajadust tõsta üldsuse teadlikkust eelistest, mida interneti kasutamine reisijatele pakub;
4. rõhutab, et väga suure läbilaskevõimega ja katkematute internetivõrkude, sh piiriüleste võrkude potentsiaali tõhus kasutamine on keskse tähtsusega transpordi- ja turismiteenuste digiteerimisprotsessi, integreeritud piletisüsteemide kasutusele võtmise ning inimeste ja kaupade innovaatiliste transpordivahendite, nagu üha enam ühendatud ja autonoomsete sõidukite või droonide laiema kasutamise seisukohast; märgib, et 5G võrgud võiksid

samuti aidata välja töötada uued meelelahutusmudelid ja seega mitmekesistada ELi turismipakkumisi ning muuta need atraktiivsemaks; märgib, et 5G võimaldab uusi kvaliteetseid teenuseid ning parandab reisijakogemust digitaalsete teenuste kasutajate jaoks, näiteks nende jaoks, kes kasutavad veebiplatvorme transpordi- ja turismiteenuste jaoks;

5. väljendab muret, et EL on 5G kasutuselevõtu prognooside poolest Põhja-Ameerikast ning mõnedest Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riikidest maha jäänud; väljendab lisaks muret tõsiasi järel, et praegu kättesaadavate andmete kohaselt ei ole ükski 28 liikmesriigist saavutanud digitaalse tegevuskava eesmärki tagada 100 % kiire ja ülikiire internetiga kaetus; juhib tähelepanu sellele, et keskmine järgmise põlvkonna võrguga kaetus on mõnedes liikmesriikides alla 25 %;
6. peab kahetsusväärseks, et 4G kasutusele võtmine on ikka veel oodatust aeglasem, eriti maapiirkondades; märgib, et komisjoni tegevuskava 5G taristu kasutusele võtmiseks peaks tagama vahendid, et vältida varasemaid vigu;
7. on seisukohal, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (IKT) ning kiirusel, millega see areneb, on olnud väga suur mõju mitte ainult majandusele, vaid kogu ühiskonnale; on veendunud, et IKT ja digitaaltehnoloogia pakuvad suurt potentsiaali, kuna need võivad parandada inimeste juurdepääsu avalikele teenustele, näiteks transpordile; peab siiski oluliseks mitte eirata väga suuri ja vältimatuid probleeme, mida edusammud nendes valdkondades tekitavad ühiskonnale tervikuna, eelkõige seoses töökorralduse, töötajate õiguste ja inimeste julgeolekuga;
8. palub liikmesriikidel käsitleda 5G tegevuskava kui suunist Euroopa elektroonilise side seadustiku loomiseks, eelkõige seoses spektri haldamise ja võrgu taristusse täiendava investeerimise alase koostööga; rõhutab, et märkimisväärseid edusamme Euroopa gigabitühiskonna poole saab teha ainult asjakohaste suurte investeeringute abil võrgutaristusse kõikides liikmesriikides, et tagada kindel, turvaline ja usaldusväärne digitaaltaristu kõigi transpordiliikide jaoks, olenemata suurusest või asukohast; kahtleb, kas rahastamismudelid, mis põhinevad ainult või peamiselt investeerimisfondidel, on piisavad, et ajakohastada vajaduse korral taristut või aidata täita olemasolevaid lünki võrgutaristu arendamise tasandil ning tasandada erinevusi, mis esinevad suure läbilaskevõimega internetiühenduse kättesaadavuses piiri- ja äärealadel ning äärepoolseimates ja maapiirkondades;
9. nõuab rohkem rahalisi vahendeid ambitsioonika ja sidusa 5G rahastamisstrateegia kasutusele võtmiseks ning olemasolevate vahendite potentsiaali ja sünergia täielikuks ärakasutamiseks, et julgustada uute investeeringute tegemist; väljendab heameelt Euroopa ühendamise lairibaühenduse fondi üle ja kutsub komisjoni üles tagama, säilitama ja edasi arendama 5G tegevuskava rahastamist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2020–2027) raames;
10. on seisukohal, et parim viis arendada võrgutaristut on õiglane ja tõhus konkurentsikeskkond; märgib, et kõiki olemasolevaid sagedusalasid tuleb tõhusalt kasutada; rõhutab, kui oluline on 5G-PPP (avaliku ja erasektori partnerluse) algatus, ning rõhutab tungivat vajadust leida uusi erainvesteeringute allikaid, et toetada nii ELi konkurentsivõimet ülemaailmsel turul kui ka uusi innovatsioonivõimalusi transpordi ja turismi valdkonnas;

11. nõuab ühtekuuluvuspoliitika vahendite suuremat kasutamist suurema ühtsuse saavutamiseks ELi eri piirkondade ühenduste vahel; rõhutab, et on vaja leida stiimulid nii pakkumise kui ka nõudluse poole jaoks, et suurendada kodanike huvi transpordi- ja turismiteenuste vastu 5G võrkudes ja edendada kasutusele võtmist; nõustub peamiste eesmärkidega edendada internetiühendust majanduskasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse huvides; märgib ära tehnoloogianeutraalse lähenemisviisi väärtuse, sest see võib aidata maksimeerida innovatsiooni, taristukonkurentsi ja kulude vähendamist uue transporditehnoloogia ja -taristu puhul;
12. ergutab komisjoni pöörama Euroopa gigabitiühiskonna arendamisel rohkem tähelepanu andmekaitse, küberjulgeoleku ja küberkuritegevuse küsimustele ning seda ka seoses transpordisektoriga; märgib, et selles valdkonnas ei ole võimalik teha edusamme, pööramata piisavat tähelepanu digiteeritud transpordisüsteemide kasutajate turvalisusele ning töötamata välja eeskirju sellise tehnoloogia haldamiseks, et vältida vaidlusi konkurentsivõime üle turul;
13. ergutab komisjoni kaaluma võimalust kohandada komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks, et hõlbustada suure kiirusega internetivõrgu rajamist ning pöörata erilist tähelepanu äärepoolseimatele piirkondadele, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 349, arvestades nende eraldatust ning 5G standardile vastava võrgutaristuga seotud kulusid;
14. palub komisjonil tagada, et iga liikmesriik kaardistaks oma võrgu, et oleks võimalik tuvastada digiteerimata alad, eesmärgiga tagada 5G võrgu ulatumine kõikjale;
15. soovib komisjonil teha kõik temast oleneva, et kindlustada Euroopa gigabitiühiskond, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõttega;
16. tunnistab, et 5G võrgu suure läbilaskevõime ja väikese latentsusaja tagamiseks on vaja tihedat võrgutaristut; märgib ära eelised, mida annab uue 5G standardile vastava võrgutaristu rajamise projektide ja kavade ühendamine juba kavandatud maantee- ja raudteetrasside ehitamise ja ajakohastamisega liikmesriikides lisaks linna taristuprojektidele, võttes arvesse näiteks ühendatud ja autonoomsete sõidukite võimalusi liikuvuse parandamiseks linnakeskkonnas; nõustub, et selliste ehitustööde mõistlik ühendamine aitab kokku hoida ressursse, mis teeb need tööd lihtsamini teostatavaks, ja kiirendada vajaliku suure kiirusega taristu rajamist ja pakkumist;
17. rõhutab asjaolu, et tihedamad võrgud, mis kasutavad suuremat arvu kiirgust tekitavaid seadmeid, peavad läbima nõuetekohase kontrolli ja heakskiitmise, sest ei saa lubada ohtu inimeste tervisele;
18. märgib järgmiste teenuste arendamise potentsiaali ELi linnades: reaalajas teabel põhinev liikluse arukas juhtimine, parkimis- ja teemaksu kogumise süsteemid; kutsub ettevõtjaid üles investeerima rohkem taristusse, et parandada ühenduvust ja laiendada 5G leviala kõigis ELi piirkondades – linnades, äärealadel ja maapiirkondades;
19. rõhutab, et paralleelselt 5G arendamisega avaldab ka asjade interneti üldine kasutusele võtmine suurt mõju, muu hulgas kauba transpordile ja logistikale, sh postiteenustele ning üldisemalt materiaalsele vahetustele (kirjad ja postipakid);

20. märgib, et võrku ühendatud sõidukid on püsivalt ohutumaid (vähem õnnetusi) ja keskkonnasäästlikumad (väiksemad heitkogused) ning aitavad luua prognoositavamaid reisiarjumusi; toetab seetõttu mõtet kehtestada kogu ELi hõlmav eesmärk, et kõik ELi turul kättesaadavad sõidukid kasutaksid 5G võrku ja oleksid varustatud arukate transpordisüsteemide seadmetega; toetab kindlalt eesmärki ühendada kiirabiautod ja muud hädaabisõidukid (politsei- ja tuletõrjeautod) 5G abil tugijaamaga, et ühendus oleks ülesannete täitmise ajal pidevalt ja katkematult saadaval;
21. toetab kindlalt jõupingutusi, mille eesmärk on tagada, et aastaks 2025 on Euroopa ühendamise rahastu (CEF) ja üleeuroopaliste transpordivõrkudega (TEN-T) seotud avalikes transpordivõrkudes toimuvate ühendvedude ajal saadaval juurdepääs 5G võrgule, ning loodab, et sellele järgneb täielik juurdepääs kogu ELis, nii linna- kui ka maapiirkondades ning peamiste turismikeskuste ja vaatamisväärsuste juures;
22. märgib ära internetitehnoloogia ja asjade interneti tähtsuse mitmeliigilise, kasutajasõbraliku ja ohutu taristu ja transporditeenuste jaoks ning samuti sisseehitatud hädaabikõne tehnoloogia arengu jaoks; rõhutab vajadust võtta arvesse kõiki omavahel seotud elemente eri sektoritest, nagu elektroonika, telekommunikatsioon, transport ja turism;
23. väljendab heameelt komisjoni algatuse WiFi4EU üle; märgib, et avalikult kättesaadav ja tasuta WiFi-ühendus strateegilise tähtsusega avalikes kohtades (nagu transpordisõlmed) võimaldab kõigil Euroopa kodanikel võrdsetel alustel digitaalseid vahendeid kasutada ja neist kasu saada;
24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja WiFi4EU programmiga sarnaseid algatusi, et motiveerida kõiki reisijaid sotsiaal-majanduslikust taustast või vanusest olenemata kasutama uusi tehnoloogiaid, et kaotada digitaalne lõhe inimeste ja/või põlvkondade vahel; rõhutab lisaväärtust, mida need arengud toovad turismisektorile, suurendades Euroopa atraktiivsust äriühingute ja külastajate jaoks;
25. rõhutab, et internetile juurdepääsu tagamine ning kiire, usaldusväärse, väikese latentsusajaga ja stabiilse internetiühenduse tagamine on äärmiselt olulised protsesside ja väärtusahela digiteerimiseks ja turismisektoris, samuti selliste transporditehnoloogiate arendamiseks ja kasutusele võtmiseks nagu koostoimelised intelligentsed transpordisüsteemid (C-ITS), jõeteabeteenused (RIS) ja Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS);
26. toonitab, et eespool kirjeldatud süsteemide arendamine aitab edendada liikuvuse ja transpordi digiteerimise ja automatiseerimise protsessi, mis omakorda aitab suurendada ohutust, optimeerida ressursse, paremini ära kasutada olemasolevaid võimalusi, suurendada tõhusust, juurdepääsetavust ja energiasäästu, parandada keskkonnatoimet ja suurendada VKEde konkurentsivõimet turismisektoris; tunnistab, et kooskõlas laiemal digiteerimisprotsessiga kogu Euroopa tööstuses peavad paljud äriühingud võtma muutuste strateegia aluseks liikuvuse; on seisukohal, et see pakub VKEdele ja idufirmadele märkimisväärseid võimalusi transpordisektoris ning seda suundumust tuleks toetada;
27. märgib ära usaldusväärse ja katkematu 5G ühenduse eelised liiklusohutuse jaoks, sest see teeb raskeveokite jaoks võimalikuks võrgupõhised ja digitaalsed kontrollivahendid, nagu arukad sõidumeerikud ja e-dokumendid.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	11.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 40 -: 2 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Tomasz Piotr Poręba, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, David-Maria Sassoli, Claudia Schmidt, Claudia Țapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Jakop Dalunde, Kateřina Konečná, Matthijs van Miltenburg
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	John Stuart Agnew, Jiří Maštálka

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

40	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Dominique Riquet, Pavel Telička, Matthijs van Miltenburg
ECR	Jacqueline Foster, Tomasz Piotr Poręba, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Peter van Dalen
EFDD	Daniela Aiuto
PPE	Georges Bach, Deirdre Clune, Andor Deli, Dieter-Lebrecht Koch, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska
S&D	Lucy Anderson, Inés Ayala Sender, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Jens Nilsson, Gabriele Preuß, Christine Revault D'Allonnes Bonnefoy, David-Maria Sassoli, István Ujhelyi, Janusz Zemke, Claudia Țapardel
Verts/ALE	Michael Cramer, Jakob Dalunde, Keith Taylor

2	-
EFDD	John Stuart Agnew, Peter Lundgren

3	0
GUE/NGL	Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Jiří Maštálka

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

23.3.2017

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

internetiühenduse kohta kasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse suurendamiseks: Euroopa gigabitiühiskond ja 5G (2016/2305(INI))

Arvamuse koostaja: Andrew Lewer

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab muret, et EL on 4G kättesaadavuse ja 5G kasutuselevõtu prognooside poolest Põhja-Ameerikast ja osadest Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna riikidest maha jäänud; on seisukohal, et Euroopal on vaja järelejõudmiseks palju ära teha, kuna 2015. aastal oli üle 75 %-l USA elanikkonnast juurdepääs 4G võrgule, samal ajal kui ELis oli see ainult 28 %-l elanikkonnast; väljendab lisaks muret, et tööstusharu prognooside kohaselt on Põhja-Ameerikas 2022. aastaks üle 110 miljoni 5G abonemendi, samal ajal kui Lääne-Euroopas on neid ainult 20 miljonit; väljendab muret tõsiasja pärast, et ükski 28 liikmesriigist ei ole täitnud digitaalarengu tegevuskava eesmärki saavutada sajaprotsendiline kiire ja ülikiire internetiga kaetus; juhib tähelepanu sellele, et keskmine järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrguga kaetus on mõnedes liikmesriikides alla 25 %;
2. on veendunud, et 5G on enam kui lairibatehnoloogia edasiarendus, sest kõikjal kättesaadava ülikiire lairibataristu järgmine põlvkond jõuab olemasolevatest traadita juurdepääsu võrkudest kaugemale; märgib, et need muudatused võivad toetada protsesside ümberkujundamist arvukates majandussektorites ning võimaldavad elada, õppida ja töötada kõikjal Euroopas; on veendunud, et parem internetiühendus võib aidata Euroopas kaasa majanduskasvule, töökohtade loomisele, territoriaalsele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ja konkurentsivõimele, edendades samal ajal võrdseid võimalusi ja soolist võrdõiguslikkust ning parandades inimeste elatustaset;
3. rõhutab, et gigabitiühiskonna loomiseks on tarvis märkimisväärsed investeeringuid ja see on väljakutse investoritele, operaatoritele ja teenuseosutajatele, samuti on see väljakutseks teiste tööstusharudega koostoime tekitamise seisukohast; juhib tähelepanu asjaolule, et järgmisel kümnendil läheb tarvis täiendavalt 155 miljardit eurot, et tagada digitaalse ühtse

туру jaoks gigabitiühenduvus; märgib, et täiendavad investeeringud on kriitilise tähtsusega selleks, et ühikuhind oleks tarbija jaoks madalam ning paraneks teenuste kvaliteet ja suureneks katteala; märgib, et tööstusharu uuringud näitavad, et üle 90 % megabaidi ühikuhinna alanemisest annavad investeeringud (vastandina staatilistele mõjudele, nagu konkurents); märgib, et megabaidi hinnas mõõdetuna on USA tarbijate jaoks märkimisväärselt odavam turg kui Euroopa; usub, et mõõtmise keskmises tulus kasutaja kohta (ARPU) võib olla eksitav, arvestades et see ei väljenda USA tarbijate kasutatavat suuremat kiirust, suuremaid andmepakette või piiramatuid pakkumisi;

4. rõhutab, et 5G võrgu kasutuselevõtt sõltub osaliselt üleeuroopalisest toetuste ja rahastamisvahendite kaudu rahastamisest; palub liikmesriikidel pöörata Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames programmitöö perioodil 2014–2020 erilist tähelepanu projektidele, mille eesmärk on laiendada internetile juurdepääsu; märgib, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest eraldatakse käesoleval programmitöö perioodil digitaalse ühtse turu tagamiseks kokku 21,4 miljardit eurot, sh 6 miljardit eurot kiirete lairibavõrkude kasutuselevõtuks; tunnistab nende avaliku sektori vahendite olulisust komisjoni eesmärkide saavutamiseks, kuid on seisukohal, et erasektorist on vaja kaasata märkimisväärselt rohkem kapitali, kui Euroopa soovib tagada järgmise kümnendi jooksul 155 miljardi euro väärtuses lisainvesteeringuid; on veendunud, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest võib eriti palju kasu olla hõredalt asustatud piirkondades, kus turule orienteeritud lahendused ei ole täieliku territoriaalse kaetuse saavutamisel edukad;
5. kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid, kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused ja teised sidusrühmad oskaksid kasutada mitmesuguseid toetusi, vähese riskiga rahastamisvahendeid ning avaliku ja erasektori partnerlusi, mis on mõeldud ühenduvuse projektidele; on seisukohal, et püsivõrkude laiendamiseks ja gigabitiühenduvuse tagamiseks on vaja paremat koostööd kohalikul ja piirkondlikul tasandil, et võimaldada toetusesaajatele konkurentsivõimelisi pakkumisi ja atraktiivseid hindu, stimuleerides samal ajal uusi investeeringuid; pooldab sellise internetipõhise vahendi loomist, mis võimaldab taristuinvestoritel saada ülevaate kõigist saadavalolevatest rahastamisvõimalustest; tunnistab lairibaühenduse fondi käivitamist, kuid nõuab tungivalt, et Euroopa Investeerimispank ja komisjon keskenduksid olemasolevate IT-sektorit toetavate programmide, näiteks programmi „Horisont 2020“ täiustamisele, mitte ei looks uusi programme; palub, et komisjon edendaks võimalikku koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ja EFSI vahel ning samuti muude ELi rahastamise allikatega;
6. tunnistab, et tulud kogu telekommunikatsioonitööstuses kahanevad ja see kujutab endast märkimisväärset probleemi gigabitiühiskonna saavutamiseks vajalike täiendavate investeeringute tegemisel; juhib tähelepanu asjaolule, et tehingute rahastamine on tihedalt seotud aktsiahindadega ning sellega seoses saab laene ja muid rahalisi vahendeid tagada siis, kui investeeringul on garanteeritud tootlus pika ajavahemiku vältel; kutsub lisaks komisjoni üles uurima, kuidas kohalikud ametiasutused ja muud teenuseosutajad saavad turule siseneda, et pakkuda spetsialiseeritud teenuseid alternatiivsete ärimudelite raames; peab oluliseks kindlustada olemasolevate investeerimisprogrammide tulusus ja vajaduse korral luua muid stiimulite süsteeme, et investorid toetaksid 5G sektorit;
7. palub komisjonil tagada ja säilitada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajal 5G

tegevuskava rahastamine asjakohasel tasemel; märgib, et liikmesriikide jaoks ei ole ette nähtud siduvat kohustust 5G tegevuskavas sisalduvate eesmärkide saavutamiseks; palub komisjonil hinnata riiklike lairibaühenduse kavasad, et teha kindlaks puudujäägid ning koostada vajaduse korral edasiste meetmete võtmiseks riigipõhised soovitusel; kutsub liikmesriike üles töötama riiklike lairibaühenduse kavade osana välja riiklikud 5G kasutuselevõtu tegevuskavad;

8. kutsub komisjoni üles võtma uue reguleeriva raamistiku loomisel ja selle rakendamisel arvesse kõigi piirkondade spetsiifilisi geograafilisi, sotsiaalseid ja majanduslikke olusid, et saavutada terviklik 5G kasutuselevõtt ja maksimeerida selle majanduslikku mõju kõigis liikmesriikides; rõhutab, et investeringuid tuleks toetada poliitika ja regulatiivse keskkonnaga ja need ei tohiks hilineda liiga ambitsioonikate avaliku sektori kavade tõttu, mis võivad takistada 5G rakendamist; märgib, et ettevõtetel on vaja suuremat kindlust kaasatava tehnoloogia osas ja kindlustunnet, et kaasinvesteerimise protsess viiakse läbi õiglasel ja avatud viisil;
9. kutsub komisjoni üles põhjalikumalt analüüsima nõudlust 5G tehnoloogia järele, arvestades, et seda valdkonda ei ole piisavalt uuritud ja arvamused selle kohta on äärmiselt erinevad; märgib, et komisjoni esmase uuringu selles küsimuses viis läbi tehnoloogiauringute konsultatsioonifirma; palub eelkõige rohkem konsulteerida akadeemiliste ringkondade ja taristuinvesteringute tegijatega, et saada tulevases 5G nõudlusest usaldusväärne ülevaade; on veendunud, et komisjon peaks koostama ja avaldama ülevaate, mis koondab kõik olemasolevad uuringud Euroopa 5G nõudluse kohta ühte uurimistöösse; soovib komisjonil koostada igal aastal 5G tegevuskava käsitleva eduaruande (koos soovitusetega) ning teavitada Euroopa Parlamenti selle tulemustest;
10. soovib komisjonil järgida gigabitühiskonna poole püüeldes tehnoloogia neutraalsuse põhimõtet; on veendunud, et tehnoloogiaga seotud valikud tuleks eelkõige jätta turuosaliste teha, et tagada tegelikule nõudlusele vastavus; toetab lisaks sümmeetrilist reguleerimist, millega ei takistata uute või väiksemate ettevõtete turulepääsu; juhib komisjoni tähelepanu sellele, kui oluline on läbipaistev konkurents 5G tehnoloogia arendamise ja rakendamise kõigil tasanditel;
11. on veendunud, et 2016. aasta septembris komisjoni poolt avaldatud ambitsioonikaid eesmärgi ei saavutata ilma, et liikmesriikidele, nende reguleerivatele asutustele ning piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele antaks suuremaid volitusi ning ilma kõigi nende toimijate vahelise koostööta; juhib tähelepanu sellele, et Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti (BEREC) arvamuses uue elektroonilise side raamistiku kohta juhatakse tähelepanu võimalusele, et ELi tasandil sekkumine ja bürokraatia kasvavad, kuid sõltumatus satub ohtu; nõuab seetõttu tõhusat rakendamist; on veendunud, et 5G koordineeritud kasutuselevõtuks kõigis ELi liikmesriikides on vaja võtta arvesse iga riigi spetsiifilisi majanduslikke ja geograafilisi olusid; võtab teadmiseks BERECi kavandatud struktuurireformid, mis võivad organisatsiooni enda kõrgetasemelise arvamuse kohaselt muuta BERECi ELi deentraliseeritud asutuseks, kus ekspertide töörühmi juhivad alalised töötajad; võtab samuti teadmiseks BERECi seisukoha võimaliku uue vetoõiguse kohta (riikide reguleerivate asutuste regulatiivsete abinõude suhtes) ning komisjoni ettepanekud näha uues seadustikus ette rakendusaktid, mis võimaldavad piiriüleste vaidluste lahendamiseks ülalt alla meetmeid; on veendunud, et riikide reguleerivad asutused on

telekommunikatsiooni käsitlevate otsuste kavandamiseks, rakendamiseks ja läbivaatamiseks sobivaimad; on veendunud, et BERECil on siiani olnud proportsionaalne roll ühtlustamise tagamisel kogu Euroopas ja nende reformidega on oht see tasakaal kaotada;

12. kordab, et uue elektroonilise side raamistiku loomise jaoks on oluline täiendav lihtsustamine ELi tasandil; väljendab heameelt nelja olemasoleva direktiivi konsolideerimise üle ühtseks elektroonilise side seadustikuks; on veendunud, et lihtsustamine ja selgemaks muutmine võib aidata ettevõtetel investeerida; väljendab heameelt ka läbipaistvust käsitlevate uute eeskirjade üle, mille kohaselt antakse tarbijatele kõige olulisem teave lepingu kohta lühidokumendina; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ning kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused võtaksid endale juhtrolli 5G võrkude rajamisel vastutustundlikul ja kaasaval viisil, millega tagatakse ka tarbijate õigused;
13. rõhutab, et rahalise abi andmisel peaks püüdma saavutada geograafiliselt tasakaalustatud jaotust, võttes arvesse majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtet ning IKT taristu eri arengutasandeid;
14. toonitab, et avalike e-teenuste kättesaadavus on oluline ning kaasaegne sidetaristu aitab luua teenuseid ja rakendusi, mida kasutavad nii avaliku sektori asutused, ettevõtjad kui ka elanikud; tõstab esile koostööd ülikoolikeskuste ja uurimisinstituutide vahel, kellel on potentsiaal saada partneriteks 5G võrkude projektide väljatöötamisel ja elluviimisel ning suurenda ühtlasi võimalikult palju sünergiat programmiga „Horisont 2020“; märgib lisaks, et kuna vaja on uusi oskusi ja muudatusi hariduse vallas, tuleks 5G arendamise rakendamise hariduslikku mõõdet käsitleda Euroopa Sotsiaalfondi võimaluste abil; kordab vajadust edendada e-kaasatust ja internetiühenduse kättesaadavust ka vanemate inimeste jaoks; on seisukohal, et need on olulised tegurid ka kodanikuaktiivsuse ja sotsiaalse kaasatuse seisukohast;
15. peab kiiduväärseks kindlustunnet, mille loob investorite jaoks 25-aastaste tegevuslubade andmine sageduste eraldamisel ja muu hulgas hiljuti saavutatud poliitiline kokkulepe 700 MHz sagedusala kasutamise kohta lairiba-mobiilside jaoks; kutsub komisjoni üles oma ühtlustamismeetmeid läbi vaatama, kuna üks kolmandik sagedusalast, mida saaks kasutada mobiilseks traadita lairibaühenduseks, on endiselt eraldamata; ergutab komisjoni tegema rahvusvahelist koostööd, et saavutada 5G jaoks ühtsed standardid; palub, et komisjon kohandaks spektri haldamist väga tehnoloogilise keskkonnaga; usub, et 5G võrkude kasutuselevõtul kogu Euroopas on keskse tähtsusega sagedusala kättesaadavus; tõdeb, et ettevõtetel on ikka veel suur ebakindlus sagedusalade osas, mis lõpuks 5G tehnoloogia jaoks kasutusele võetakse; märgib, et tõenäoliselt tekib 5G sagedusala suhtes arvestatav nõudlus, nagu on praegu 4G sagedusala puhul, mistõttu kulud investorite jaoks tõenäoliselt kasvavad;
16. juhib komisjoni tähelepanu võrguga kaetusega seotud küsimustele; märgib, et digilõhe teatavate piirkondade – eriti maa- ja linnapiirkondade – vahel on endiselt arvestatav; märgib, et oma kaugest asukohast tulenevalt ei saa maapiirkonnad tõenäoliselt gigabitiühiskonnast samasugust tuntavat kasu kui linnad, sest ühenduse pakkumine on ebaühtlane ja ei vasta hästi vajadustele; kinnitab veendumust, et gigabitiühiskonnaga seoses on vaja kindlat ambitsiooni ning esmajoones tuleks keskenduda 4G üleüldise kättesaadavuse tagamisele; nõuab lisaks 5G tehnoloogia arendamist maapiirkondade

jaoks; väljendab muret asjaolu pärast, et 5G tehnoloogia on praegu jätkusuuteline ainult tihedalt asustatud piirkondades ja see võib veelgi suurendada digitaalset lõhet; on veendunud, et suure jõudlusega gigabiti tasandil internetiteenuste üleüldine kättesaadavus on möödapääsmatu selleks, et vältida suurenevat digilõhet linna- ja maapiirkondade vahel ning edendada majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse digitaalset mõõdet; tunnistab, et kuna maapiirkondadesse investeerimine eeldab inimese kohta proportsionaalselt suuremat investeeringut, tekib oht, et maapiirkonnad jäävad maha; märgib, et digitaalne lõhe tähendab, et kuigi 58 % ELi rahvastikust elab maapiirkondades, kõrvalistes ja mägipiirkondades, on ainult 25 % kaetud kiirusega, mis on suurem kui 30 Mbit/s; tunnistab seetõttu, et komisjoni eesmärk saavutada aastaks 2025 kõigile majapidamistele nii linna- kui ka maapiirkondades vähemalt 100 Mbit/s allalaadimiskiirus on väga ambitsioonikas;

17. tuletab meelde, et märkimisväärne kontrast lairibaühenduse kiiruse vahel paljude liikmesriikide maa- ja linnapiirkondades on väga ebasoodne maapiirkondadele, kus on suur hulk väikeseid ja mikroettevõtteid ning tõhusast ühenduvusest sõltuvaid ettevõtjaid, ning sellega seatakse ohtu sealsete kogukondade sotsiaalne, kultuuriline ja majanduselu; väljendab heameelt Euroopa Komisjoni algatuse üle luua osaluspõhine lairibaühenduse platvorm, et tagada avaliku ja erasektori ning kohalike ja piirkondlike asutuste laialdane osalemine;
18. märgib, et äärepoolseimad, perifeersed ja saarepiirkonnad on praegustest eeskirjadest üksnes vähesel määral kasu saanud; juhib tähelepanu vajadusele pöörata eritähelepanu kõrvalistele, eraldatud, perifeersetele, maa- ja mägipiirkondadele ning kõikidele ELi piirkondadele, kus on vaja avaliku sektori toetust, et kompenseerida erainvestoritele väheseid tulusid; rõhutab, et kõik ELi piirkonnad peaksid saama kasu gigabitiühiskonna eelistest, mis suurendaks märkimisväärselt piirkonna konkurentsivõimet, parandaks juurdepääsu investeeringutele kõrgtehnoloogiasse, hõlbustaks avalikke teenuseid ja lihtsustaks ettevõtlusvõimalusi; nõuab tungivalt, et komisjon muudaks äärepoolseimad piirkonnad (mis on määratletud ELi toimimise lepingu artiklis 349) katseprojektide oluliseks keskuseks.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	21.3.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 1 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Andrew Lewer, Louis-Joseph Manscour, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Jens Nilsson, Andrey Novakov, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Kerstin Westphal
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Andor Deli, Josu Juaristi Abaunz, Ivana Maletić, Julia Reid, Davor Škrlec, Damiano Zoffoli, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Luigi Morgano

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
ALDE	Iskra Mihaylova, Matthijs van Miltenburg
ECR	Andrew Lewer, Mirosław Piotrowski, Ruža Tomašić
EFDD	Rosa D'Amato
PPE	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Andor Deli, Krzysztof Hetman, Marc Joulaud, Ivana Maletić, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Fernando Ruas, Ramón Luis Valcárcel Siso, Milan Zver, Lambert van Nistelrooij
S&D	Andrea Cozzolino, Constanze Krehl, Louis-Joseph Manscour, Luigi Morgano, Jens Nilsson, Liliana Rodrigues, Monika Smolková, Derek Vaughan, Kerstin Westphal, Damiano Zoffoli
Verts/ALE	Davor Škrlec

1	-
EFDD	Julia Reid

2	0
GUE/NGL	Josu Juaristi Abaunz, Martina Michels

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

1.3.2017

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

internetiühenduse kohta majanduskasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse edendamiseks:
Euroopa gigabitiühiskond ja 5G
(2016/2305(INI))

Arvamuse koostaja: Silvia Costa

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. võtab teadmiseks komisjoni teatise „Ühenduvus konkurentsivõimelise digitaalse ühtse turu jaoks“ ja tema tegevuskava „5G Euroopa jaoks“, mis kujutavad endast liikmesriikide jaoks põnevat võimalust, et nende kultuuri- ja loomeinnovaatorid, eelkõige VKEd, saaksid konkureerida ülemaailmsel tasandil ja näidata oma ettevõtlus- ja innovatsioonialast annet;
2. tunneb heameelt gigabitiühiskonna eesmärkide üle tagada võrgukiirus 100 Mbit/s kõigile Euroopa tarbijatele ja tulevikus võrgukiirus vahemikus 1–100 Gbit/s peamistele sotsiaal-majanduslikele toimijatele, nagu koolid, suured transpordisõlmed, finantsasutused ja intensiivselt digilahendusi kasutavad äriühingud;
3. väljendab heameelt ambitsioonika kava üle pakkuda põhi-, kesk- ja ülikoolides ning raamatukogudes 2025. aastaks ülikiiret internetti kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega; rõhutab, et kiirem ja parem ühenduvus pakub tohutuid võimalusi õpetamismeetodite edasiarendamiseks, teadustegevuse edendamiseks ja kvaliteetsete veebipõhiste haridusteenuste arendamiseks ning ka kaugõppeks paremate võimaluste loomiseks; rõhutab tõsiasja, et sellised võimalused edendavad õpetajate, laste ja tudengite digitaaloskusi ja meediapädevust, võimaldades samas liikmesriikidel jagada parimaid tavasid; rõhutab, et haridus- ja koolitussüsteemide kohandamine on ülioluline, et vastata ELis aina suurenevale nõudlusele digitaalsete oskustega professionaalide järele; juhib sellega seoses tähelepanu sellele, kui tähtis on investeerimine õpetajate elukestvasse arengusse; rõhutab, et tuleb teha täiendavaid pingutusi kodanike, eriti laste ja alaealiste meediapädevuse parandamiseks;
4. on seisukohal, et Euroopa peaks tagama kvalifitseeritud inimeste pideva koolitamise

seoses uute süsteemide ja uute rakendusvaldkondadega, luues ja tehes kättesaadavaks koostöös Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga 5G oskuste arendamise õppekavad;

5. rõhutab võimalusi, mida pakub Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond üldiselt ja koostoimes teiste fondidega eelkõige avalike teenuste taristute arendamiseks; on veendunud, et jõupingutused peaksid keskenduma uute, süsteemide ja lahenduste väljatöötamist puudutavate digioskuste arendamisele haridusse tehtavate suurte investeeringute kaudu, sealhulgas koolide digiteerimise abil, mis koos võivad kaotada digilõhe ja ennetada digitaalset tõrjutust;
6. on veendunud, et 5G on enam kui vaid lairiba-mobiilside areng ning et see on põhiline tegur, mis teeb võimalikuks tulevase digitaalse maailma, kõikjal kättesaadava ülikiire lairibataristu järgmise põlvkonna, mis toetab protsesside ümberkujundamist kõigis majandussektorites (tervishoid, energeetika, kommunaalteenused, tootmine, transport, autotööstus, virtuaalreaalsus, veebimängud jne), ning nõudluse kasvu tarbijaturgudel, mis mõjutab iga kodaniku elu;
7. tunnistab, et 5G võib soodustada selliste põnevate ja murranguliste rakenduste ja kontseptsioonide arendamist, nagu asjade internet, mis võivad pakkuda hulgaliselt võimalusi kultuuri- ja loomevaldkonnale, luues uusi viise infosisu ja toodete laialdaseks levitamiseks;
8. rõhutab, et 5G võib muuta täielikult juurdepääsu infosisule ja selle levitamist ning parandada selle kasutajasõbralikkust, võimaldades samal ajal arendada uusi kultuuri- ja loomesisu vorme; rõhutab sellega seoses, et on vaja tõhusaid meetmeid piraatlusega võitlemiseks ja terviklikku lähenemist, et parandada intellektuaalomandi õiguskaitse jõustamist ning tagada tarbijatele seadusliku sisuni jõudmiseks lihtsad viisid;
9. on veendunud, et 5G teeb võimalikuks uute kvaliteetsete teenuste osutamise, ühendab uusi tööstusharusid ja lõppkokkuvõttes parandab üha kogenumate ja nõudlikumate digikasutajate kliendikogemust;
10. rõhutab, et audiovisuaalsektor on 5G edu üks peamisi tõekehjõude Euroopas, tagades töökohad ja majanduskasvu, ning et selle edusammudel võib olla tugev ja positiivne mõju audiovisuaalmeedia väärtusahelale, sealhulgas infosisu tootmisele, innovatsioonile, levitamisele ja kasutuskeskkonnale; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles võtma arvesse selle sektori vajadusi ja eripärasid – eelkõige neid, mis on seotud ringhäälinguga;
11. võtab teadmiseks komisjoni kavatsuse teha ajutised sagedusalad 5G jaoks kättesaadavaks; tuletab sellega seoses meelde, kui oluline on võtta nõuetekohaselt arvesse ringhäälingusektori vajadusi ja eripära, mis on seotud sotsiaalselt ja kultuuriliselt väärtusliku Euroopa audiovisuaalmudeliga;
12. rõhutab liikmesriikide vahelisi märkimisväärsed erinevusi seoses juurdepääsuga kiirele internetiühendusele ning seoses praeguse juurdepääsu puudumisega 3G ja 4G-le maakogukondades, geograafiliselt kauges ja eraldatud piirkondades; rõhutab, et oluline on pakkuda digitaalseid võimalusi ja tagada, et 5G arendamine vähendaks oluliselt kodanike vahelist digilõhet, eriti maa- ja linnapiirkondade vahel; kutsub komisjoni üles edendama võrgustike kasutuselevõttu ja toetama 5G-põhist innovatsiooni, ka kõrvalistes

piirkondades, kus on vaja avaliku sektori investeerimise või kaasinvesteerimise mudeleid, et tagada sisu kvaliteeti ja mitmekesisust; soovib töötada välja kohandatud pakkumise, et parandada sotsiaalselt kaitsetute elanikerühmade juurdepääsu taskukohastele põhiteenustele; rõhutab, et digitaalse taristu edasine kasutuselevõtt eelkõige hõredamalt asustatud aladel edendab sotsiaalset ja kultuurilist integratsiooni, moodsaid haridus- ja teabeprotsesse ning piirkondlikku kultuurimajandust, mis võimaldab teha edusamme paljudes valdkondades, sealhulgas hariduses ja meedias;

13. väljendab heameelt järjepideva lähenemisviisi edendamise üle sagedusalade kasutuslubade katvusega seotud kohustuste kohandamise osas, et elavdada maapiirkondade ühendusi; rõhutab, et erasektori investeeringuid internetiühendusse tuleks soodustada lisaks linnapiirkondade konkurentsivõimelistele suuremahulistele turgudele ka maapiirkondades, mis on alateenindatud ja kus teenuste osutamine on vähem tulus;
14. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid rakendaksid kiiresti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 (meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus)¹ sätteid eesmärgiga tagada turvalisuse piisav tase, et kõnealune kava oleks tõhus ja jätkusuutlik;
15. soovib komisjonil koostada igal aastal 5G tegevuskava käsitleva eduaruande, kus antakse muu hulgas aru soovitude kohta, ning teavitada Euroopa Parlamenti tulemustest.

¹ ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.

NÕUANDVAS KOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.2.2017
Lõpphäätuse tulemus	+: 29 -: 0 0: 0
Lõpphäätuse ajal kohal olnud liikmed	Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, John Procter, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Lõpphäätuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mary Honeyball, Marc Joulaud, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto
Lõpphäätuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Clare Moody

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.4.2017
Lõpphääletuse tulemus	+: 53 -: 2 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, José Blanco López, David Borrelli, Cristian-Silviu Buşoi, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Ashley Fox, Adam Gierek, Rebecca Harms, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Eva Kaili, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Jaromír Kohlíček, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Vladimír Urutchev, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Pilar Ayuso, Amjad Bashir, Soledad Cabezón Ruiz, Isabella De Monte, Francesc Gambús, Constanze Krehl, Werner Langen, Olle Ludvigsson, Gesine Meissner, Clare Moody, Michèle Rivasi, Anne Sander, Theodor Dumitru Stolojan, Pavel Telička
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Georgi Pirinski

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

53	+
ALDE	Gesine Meissner, Angelika Mlinar, Carolina Punset, Pavel Telička, Lieve Wierinck
ECR	Amjad Bashir, Edward Czesak, Ashley Fox, Hans-Olaf Henkel, Evžen Tošenovský
EFDD	David Borrelli, Dario Tamburrano
PPE	Bendt Bendtsen, Jerzy Buzek, Cristian-Silviu Buşoi, Christian Ehler, Francesc Gambús, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Angelika Niebler, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Anne Sander, Algirdas Saudargas, Theodor Dumitru Stolojan, Vladimir Urutchev, Hermann Winkler, Pilar del Castillo Vera
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Isabella De Monte, Adam Gierek, Eva Kaili, Jeppe Kofod, Constanze Krehl, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Clare Moody, Dan Nica, Georgi Pirinski, Miroslav Poche, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Jakop Dalunde, Rebecca Harms, Michel Reimon, Claude Turmes

2	-
EFDD	Roger Helmer
ENF	Jean-Luc Schaffhauser

4	0
GUE	Xabier Benito Ziluaga, Jaromír Kohlíček, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu